

Tartu Ülikool
Sotsiaalteaduskond
Ajakirjanduse ja kommunikatsiooni instituut

Laste kujutamine Eesti blogides

Bakalaureusetöö

Autor: Ede Schank Tamkivi

Juhendaja: Pille Pruulmann-Vengerfeldt, PhD

Tartu 2009

Olen koostanud töö iseseisvalt. Kõik töö koostamisel kasutatud teiste autorite tööd, põhimõttelised seisukohad, kirjandusallikatest ja mujalt pärinevad andmed on viidatud.

.....

/ Ede Schank Tamkivi /

Sisukord

Sissejuhatus	2
1. Teoreetilised ja empiirilised lähtekohad	4
1.1. Blogide definitsioon ja liigid	4
1.2. Laste kajastamine meedias vs laste kajastamine blogides – normatiivne ajakirjandusteooria vs blogid	9
1.3. Uurimisküsimused ja hüpoteesid	12
2. Meetod ja valim	14
2.1. Meetodi kirjeldus	14
2.2. Kontentanalüüs	14
2.3. Süvaintervjuud	15
2.4. Valimi tutvustus	16
3. Tulemused	20
3.1. Kontentanalüüsi tulemused	20
3.2. Süvaintervjuude tulemused	24
3.2.1. Blogimise põhjused	25
3.2.2. Sotsiaalne kontekst	26
3.2.3. Normid ja tabud	27
3.2.4. Kogemused ja õppetunnid	28
3.2.5. Tulevikuväljavaated	28
4. Diskussioon	29
4.1. Võimalused teema edasiseks uurimiseks	31
5. Kokkuvõtte ja järeldused	32
Summary	34
Kasutatud kirjandus	36
Lisad	38
Lisa 1 Kontentanalüüsi kodeerimistabel	38
Lisa 2 Süvaintervjuu raamkava	39
Lisa 3 Kodeerimistabel	40
Lisa 4 Süvaintervjuud	43
Lisa 4.1. Marta Emilie	43
Lisa 4.2: Tormi pildid	48
Lisa 4.3. Samuel ja Susanna	51
Lisa 4.4. Fred Jordan	55
Lisa 4.5: Mugula lugu	58
Lisa 4.6. Kataleena ja Ats	61
Lisa 4.7: Uku, Meriti ja Mihkli lood	65
Lisa 4.8: Kirsi	67
Lisa 4.9. Väike Lisette kasvatab ema	70
Lisa 4.10: Peeter Karl	75

Sissejuhatus

Blogimine ehk veebipäevikute pidamine on juba üle kümne aasta võitnud üha laiemat populaarsust kõikjal üle maailma, igasuguses vanuses ja kõikvõimalike erinevate huvide ja võimetega inimeste seas. Nende seas võib eristada palju liike ja jõudumööda on blogimist kui fenomeni hakatud ka uurima. Viimasel ajal on oma töödes blogisid käsitletud ka mitmed kommunikatsiooniteoreetikud. Blogisid on püütud ka kategoriseerida, määratledes tüüpe alates hobidele keskendunud isiklikest veebipäevikutest kuni laiemale avalikkusele suunatud ettevõtteblogideni.

Kuigi enamik erialaraamatuid räägib „uue meedia“ kontekstis jätkuvalt televisioonist, raadiost ja heal juhul ka internetist, ilmub järjest ka otseselt blogimisest rääkivaid raamatuid: näiteks „The Alternative Media Handbook’is“ on blogimise põhitõdedest rääkiv peatükk (Andrew Dubber 2007) ning „Blogging“ (Jill W. Rettberg 2008) keskendub – nagu pealkirigi töötab – põhjalikumalt blogimismaailma lahtiseletamisele.

Ka Tartu ülikooli meedia ja kommunikatsiooni instituudis on blogide kohta juba päris mitu tööd kirjutatud: „Blogid ajakirjanike infoallikatena“ (Lauri Levo 2006), „Ettevõtteblogid Eestis“ (Kadri Kirst 2007), „Eesti ettevõtteblogide kirjutamise viisid, sihtrühmad ja põhjused“ (Triin Visnapuu 2008), „Isiklikud blogid Eestis“ (Triin Tammert 2008) ja „Käsitööhuviliste blogimise põhjused“ (Marke Teppor 2008).

Siiski pole seni kusagil põhjalikumalt käsitletud (digitaalsetest fotoalbumitest väljakasvanud) lasteblogisid. Lastel on veebipäevikuid, kuhu vanemad riputavad igapäevaselt vaid võsukese pilte ja lisavad lühikesi väheinformatiivseid kommentaare („Täna käisime teiste laste juures mängimas“), aga ka selliseid, kus arutletakse pikemalt lastekasvatusteemadel ja tekitatakse lugejaga dialoogi erinevate kasvatusteooriate teemal.

Kui „traditsioonilises“ meedias kontrollivad laste esitlemist kindlad eetikakoodeksid ja traditsioonid, siis blogimaailmas kui suhteliselt uues valdkonnas ei kehti mingeid kindlaid reegleid ega toimi eneseregulatsioon. Samas ei suuda keegi kontrollida info levikut – võrguühiskonnas levib see kiirena kõikjale ja võib jõuda ka sinna, kuhu selle info looja võibolla ei taha oma loomingut levitada.

Oluline on analüüsida ka blogide stiili. Maria Ulfsak on ajalehes Areen kritiseerinud vanemate komment blogida „läbi lapse silmade“, millega automaatselt kaasneb infantiilne kõnepruuk ja teemade kajastamine, mis lapse kui isiku seisukohast pole kõige eetilised: "mul tuli täna kakapuuks", "kuidas ma emmet tissist hammustasin", "kuidas mul natuke okset tuli", "mul jäi kollipump ninna kinni" (Ulfsak 2006).

Lapse blogiga tehakse enamasti algust juba lapse sünnihetkel, blogisid lugedes jääb mulje, et kõige aktiivsem postitamise aeg on siis, kui laps läbib oma arengus huvitavaid etappe – hakkab kõndima ja rääkima. Viimased annavad omakorda rohkelt ainet nii pildiliseks kui sõnaliseks jäädvustamiseks. Kui laps on juba suurem, jääb blogimine enamasti soiku või lõpetatakse teadlikult ära või võtab laps ise oma blogi „üle“.

Lasteblogide sisu ja vormi tegelik mõju selles käsitletava inimese edasisele elule selgub kahjuks või õnneks alles aastakümne pärast ja seda täna veel uurida ei saa. Tänapäevase väikelapse kohta ei ole võimalik ennustada, kuidas suhtuvad temasse hilisteismelised klassikaaslased, kui leiavad kunagi internetist temast imikueas püksata jäädvustatud pildid. Kas ja mida võib järeldada tulevane tööandja, kui otsingumootorist selgub, et töökoha kandidaadi vanemad pidasid toda algkoolipäeval matemaatika osas täiesti lootusetuks kunstnikuhingeks? Sellised küsimused võivad kümnekonna aasta pärast tekkida, seda enam, et erinevalt enamike internetikasutajate arvamusest ei ole internetti üles riputatud informatsiooni reaalselt võimalik „tagasi võtta“ või kustutada, see talletub mingil kujul otsingumootorite puhvrites või automaatsetes veebiarhiivides tõenäoliselt igavesti.

Antud töö eesmärgiks on analüüsida, miks vanemad peavad lapse blogi, kuidas last seal esitlevad ja miks teevad seda just sellisel viisil. Seega vaatleb käesolev töö blogisid, mida oma laste eest peavad nende vanemad, järelikult vanuseliselt on valim piiratud eelkooliealiste lastega.

Samas tuleb siin jällegi nentida, et kuna blogimiskomme jõudis massidesse alles möödunud kümnendil, siis pole võimalik teha pikaajalisi järeldusi ja kokkuvõtteid.

1. Teoreetilised ja empiirilised lähtekohad

1.1. Blogide definitsioon ja liigid

Rääkides laste blogidest, tuleb esmalt selgeks teha, mis üldse on blogid ja milliseid eri blogiliike võib välja tuua.

Kuigi eesti keeles on üritatud juurutada ka korrektsemaid sõnu nagu „veebipäevik“ või „ajaveeb“, tundub rahvusvaheline sõna „blogi“ olevat enim levinud. „Blogi“ on mugandus ingliskeelsest sõnast „weblog“ ehk „blog“, mis on omakorda kokku pandud kahest sõnast „web“ („veeb“ ehk võrk) ja „log“ („logi“ ehk logiraamat). Tuleb siiski täpsustada, et sõna „weblog“ (lühend tehnilisest terminist “web server log file”) tähendab algselt logi, mis näitab võrgulehe administraatorile, kui palju külastajaid on lehel käinud.

Uues kontekstis võttis selle sõna kasutusele Jorn Barger, kes pidas oma 1997. aastal loodud internetileheküljel „Robot Wisdom: A weblog by Jorn Barger“ nimekirja teiste saitide linkidest, mida ta regulaarselt külastas (Rettberg 2008: 24).

Blogimisest rääkides ei saa üle ega ümber seda võimaldavast kanalist - internetist. Kuigi internet iseenesest on mitukümmend aastat vana, võib ülemaailmsete arvutivõrkude ühendajaks pidada World Wide Web'i (www) protokollide loojat Tim Berners-Lee'd. Shveitsis CERN-instituudis töötanud teadlane sai 1990. aastal valmis esimese võrgulehti haldava serveri ja brauseri, mis võimaldas luua ja vaadata võrgulehekülgi. Esimesed võrgulehed olid küll üksnes tekstipõhised ega olnud paljudel arvutiplatvormidel kättesaadavad. Seega olid esimesed internetileheküljed ka olemuselt staatilised ega võimaldanud pidevat sisu-uuendust nagu tänased võrguküljed. 1990ndaid jäädavki meenutama pidevalt „Under construction“ (remondis, ehitamisel) siltide alla peitunud lehed.

Tänapäevaste blogide eelkäijateks võib pidada esimesi kodulehekülgi, mis 1994. aastaks olid kujunenud mõnede entusiastide veebipäevikuteks. Varajased blogijad olid ühtlasi mingil tasemel programmeerijad, kuna nad pidid sissekandeid tehes ka ise koodi kirjutama. Alles 1990ndate lõpul tekkisid esimesed tasuta kättesaadavad internetiküljed, mis võimaldasid päevikupidajatel hõlpsasti sissekandeid teha ja uuendada. Näiteks tuli

1998. aasta lõpus välja Open Diary-nimeline keskkond, milles oli kolm kuud hiljem juba 2500 anonüümset blogi (Rettberg 2008: 22-26).

Kuid mis üldse ajab inimesi sellisesse avalikku kohta nagu internet oma mõtteid avaldama? Veel paarkümmend aastat tagasi oli meediatarbimine valdavalt passiivne – auditorium neelas vaikides seda, mida lehtedes kirjutati või raadios ja telekas räägiti. Ega olnudki ju muid võimalusi kuidagi reageerida või omakorda arvamust avaldada kui kusagil lehtede allnurgas kirjade rubriigis.

Jill Rettberg jõuab järelduseni, et inimeste vajadus blogimise järele on täiesti arusaadav, kui vaadata massikommunikatsiooni arengut pikemas perspektiivis kui ainult 20. sajandi kontekstis. Kuigi kirjasõna jõudis massidesse alles pärast trükikunsti leiutamist, võib juba kirjutamisoskuse levimise eelses ajas – Vana-Kreeka avalike kõnefoorumite näol – näha paljuski sarnaseid tendentse tänase blogimisega. „Blogid on olemuselt arutlevad ja sotsiaalsed, nad on pidevas muutumises ja nende toon on vähem formaalne ja lähem igapäevasele kõnele kui trükimeedia üldiselt.“ (Rettberg 2008: 31-33).

Blogimisest rääkides ei saa mööda ka terminist Web 2.0 (vähem kasutusel ka eestikeelne veeb-kaks-null). Kohati ehk ka tühjalt mõjuva moodsa sõnadepaari tõi käibele Tim O'Reilly, kes iseloomustas nõnda uut põlvkonda internetis. Kui esimene põlvkond veebiarendajaid tegeles põhiliselt ise sisu tootmisega, siis uus põlvkond loob pigem teenuseid, mis võimaldavad kõigil soovijatel ise sisu luua ja kasutada võrku vaid sisu levitamise platvormina (O'Reilly 2005). Levinumate näidetena veeb-kaks-nullist on ikka esile toodud interneti“entsüklopeediat“ Wikipedia, populaarset videote üleslaadimiskeskonda YouTube, fotopanka Flickr ning sotsiaalvõrgustikke Facebook ja MySpace. Kõigi nende keskkondade tohtu sisumassiiv on loodud kasutajate koostöös, mitte keskkonna loonud ettevõtte poolt.

Üks oluline tegur, mis asjatundjate hinnangul on panustanud blogimise populaarsuse kiirese tõusu, on võimalus tellida endale meeldivate blogide sissekanded automaatselt iseuuenevate sisuvoogudena (RSS ehk *Really Simple Syndication*). Richard Skrenta väidab koguni, et veeb on saanud “elavaks” just tänu blogidele ja RSS’ile (Skrenta 2005).

Teine kogenud blogija, kellele ka O'Reilly viitab, Tom Coates, väidab, et just püsiviidete ehk permalinkide kasutamine tegi senistest hõlpsasti avaldatavatest veebipäevikutest üksteisega kattuvate seltskondade vestluste segadiku. Permalink oli esimene ja kõige edukam viis luua sildu blogide vahel (Coates 2003). Kui üritada ette kujutada, kuidas üks vähekogenud või harv blogide lugeja, kes ei kasuta RSS-*feed*'i, liigub ühest blogist teise just linkide kaudu, mis on sageli blogist-blogisse kattuvad, ning kui seda kasutamispädevust üritada skeemina paberile joonistada, tuleks sellest üsna segane rägastik.

Viitamine teistele allikatele läbi linkide ja teemade sildistamine (inglise keeles "*tagging*") annab blogidele kokkuvõttes enneolematu võimu. O'Reilly põhjendab seda sellega, et kuna otsingumootorid kasutavad lehekülgede leidmisel silte, on blogijatel võim kujundada otsingutulemusi. Teisalt viitab blogi-kogukond sageli iseendale, kuna teistele tähelepanu osutamine suurendab kokkuvõttes nende endi nähtavust ja võimu. "Kriitikute kirjutud "kajakambrist" saab seega võimendi," nendib O'Reilly (O'Reilly 2005).

Maailmas on miljoneid väga erinevaid või ka samas väga sarnaseid blogisid ning neid võib kategoriseerida üldisemalt või päris kitsalt.

Jill W. Rettberg jagab oma blogimist lähemalt käsitlevas raamatus blogid üldjoontes kolmeks: personaalsed või päeviku-stiilis blogid, filterblogid ja teema-kesksed blogid. Personaalsed blogid kirjeldavad tavaliselt selle kirjutaja igapäevaseid tegemisi ja mõtteid elust-olust. Filterblogid ei räägi midagi selle pidajast, vaid keskenduvad tema leidudele internetist. Teema-kesksed blogid räägivad peamiselt selle kirjutaja huvialadest, kirgedest või tööst nagu näiteks kudumine, mood, finantsid, digitaalne kunst ja elektrooniline kirjandus, poliitika jne (Rettberg 2008: 9-15).

Isiklike blogisid oma bakalaureusetöös uurinud Triin Tammert jagab blogide eri tüübid märksa laiemasse spektrisse:

- 1) uudisblogid ning nende alaliikidena sõjablogid ja katastroofiblogid
- 2) huvialablogid
- 3) lemmikloomablogid

- 4) meediakriitikablogid
- 5) poliitikablogid
- 6) ettevõtteblogid
- 7) õppimisblogid
- 8) fotoblogid
- 9) isiklikud ehk isikliku päeviku tüüpi ehk egoblogid (Tammert 2008).

Lapsi tegelastena kajastavate blogide kohta pole küll kusagil midagi öeldud, kuid lähtuvalt nendest kahest jaotusest tuleks lasteblogid paigutada ilmselt kuhugi isiklike blogide ja huviala-(Rettbergi järgi teema-kesksete) blogide vahepeale.

Pew Internet & American Life Project'i poolt 2006. aastal läbi viidud uuring näitas, et Ameerika Ühendriikides peab blogi umbes 12 miljonit täiskasvanut ehk umbes 8 protsenti internetikasutajatest. 37% ehk umbes kolmandik neist keskendub blogis isiklike kogemuste vahendamisele. 11% blogijatest kirjutab poliitika ja valitsemise teemadel, 7% meelelahutusest, 6% spordist, 5% kajastab võrdselt nii igapäevaseid uudiseid kui ka majandust, 2% kirjutavad usuteemadel ning 1% mingist spetsiifilisest hobist või haigustest. Ühest protsendist allapoole jäid enammainitud teemadena vabatahtlik töö, haridus, fotograafia ning organisatsioonid (Lenhart & Fox 2006).

Samas uuringus tuuakse välja veel mõned huvitavad faktid. 54% ehk enam kui pool blogijatest on alla 30aastased ning mehi ja naisi on nende seas võrdselt. 55% blogijatest kasutab kirjutades pseudonüümi. 52% peab blogi väidetavalt põhiliselt iseenda jaoks ja vaid 34% väidab end blogivat publikule. 84% peab sellega tegelemist hobiks, mis ei võta eriti palju aega. Enamikul kuulubki sellele nädalas vaid paar tundi, vaid iga kümnes kulutab kümme ja enam tundi nädalas (Lenhart & Fox 2006).

Eestis ei ole kahjuks seni samaväärselt põhjalikke uuringuid seni tehtud. Siiski väärrib mainimist 2004. aastal raamatus "Eesti elavik 21. sajandi algul" ilmunud uurimuse "Mina. Maailm. Meedia" (MEEMA) põhjal 2008. aastal läbi viidud kordusuuring, mille tulemusi pole veel küll ametlikult avaldatud.

Muu hulgas küsiti mainitud uuringu raames inimestelt, kui sageli nad kasutavad interneti ja täiendavad oma kodulehte/blogi. Saadud vastustest on võimalik välja tuua

ka korrelatsioon blogi uuendamise ning laste omamise ja nende arvu vahel. Selgub, et kõige tihedamini tegid oma blogisse täiendusi inimesed, kellel oli kaks alaealist last (järjepidevalt uuendas blogi 9%, mõnikord 15%, harva 15% ja üldse mitte 51% kahe lapsega vastanutest), samas kui ühe lapsega vastajad enamasti ei uuendanud blogi üldse (63% vastava grupi vastajatest). Märkimist väärib ka, et sagedasemad blogiuuendajad olid mehed ja pigem nooremad inimesed, meestest 6% uuendas blogi sageli ja 16% mõnikord, naiste puhul olid vastavad näitajad 3% ja 11%, kõige sagedamini uuendasid oma blogisid 15-19 aastased arvutikasutajad (Pruulmann-Vengerfeldt 2009).

Pew uuringule viidates on ka uue meedia guruks peetav Manuel Castells öelnud, et kuigi enamik inimesi väidavad end blogivat vaid iseendale, „muutub ükskõik milline postitus internetis, olenemata autori kavatsustest, globaalse kommunikatsiooni ookeanis triivivaks pudeliks, sõnumiks, mis on aldis vastuvõtule ning taastötlusele ettearvamatul viisil” (Castells 2007). Ehk siis inimesed ei anna sageli ise endalegi aru, kui mõjuvõimsad võivad olla „iseenda tarbeks“ internetti riputatud mõtted. Eriti oluline on sellele mõelda laste blogide kontekstis, kus vanemad võtavad endale oma lapse eest õiguse paisata sellesse mõõtmatusse „kommunikatsiooniookeani“ väga isiklikke materjale.

Massikommunikatsioonist on internetis saanud massiline ise-kommunikatsioon (*mass self-communication*), leiab Castells. Globaalne auditoorium tekitab ise kommunikatsioonikanalite sisu, suunab ise edastamist ning valib ise vastuvõtu vormi ja aja. Uus meedium iseenesest ei saa määrata sisu ega sõnumite mõju, aga see teeb võimalikuks enamike kommunikatsioonivoogude piiramatult mitmekesisuse ning suures osas autonoomse päritolu (Castells 2007).

Uue meedia poolt loodud uute rollijaotuste kohta annab hea ülevaate ka Kadri Kirsti ettevõtteblogisid analüüsivas bakalaureusetöös kasutatud Hannu Niemineni avaliku sfääri mudel, mille järgi tehakse avalikku arvamust kujundavad otsused erialakogukondades, lobivõrgustikes ning poliitikute, pankurite ja toimetajate vahelistes kontaktides ja teistes sarnastes avaliku sfääri tuumikutes. Kokkuvõttes käib võitlus selle üle, kes pääseb lavale. Avalik sfäär on meedias vahendatud kujul „näitlejate” rollis, nad toovad „lavastatud teksti” auditooriumini. Vahendatud avalik sfäär selekteerib, representeerib ning pakub sisendeid. Ja auditoorium ehk igapäevane avalik sfäär võtab

sõnumid vastu, mõtestab lahti ning de- ja rekonstrueerib neid. Uue põlvkonna internet on aga olukorda muutnud – otsuseid ei tehta enam kardina taga, vaid saalis, kus muusika tellib rahvas (Kirst 2007).

1.2. Laste kajastamine meedias vs laste kajastamine blogides – normatiivne

ajakirjandusteooria vs blogid

Traditsioonilise ja uue meedia kokkupuutepunktidest rääkides tuleb tõdeda, et pigem kipub teine mõjutama esimest, mitte vastupidi. Ka Castells nendib, et peavoolumeedia kasutab üha enam blogisid ja teisi interaktiivseid võrgustikke oma sisu levitamiseks ning auditooriumiga suhestumiseks, segades vertikaalseid ja horisontaalseid kommunikatsiooniviise. See näitab vastuolulise protsessi olemasolu, mis sünnitab uut meediareaalsust, ning mille äärejooned ja efekt otsustatakse lõpuks läbi arvukate poliitiliste ning ärivõimu võitluste (Castells 2007).

Jürgen Habermas on omakorda ühes avalikus kõnes maininud, et näeb internetis kui kommunikatsioonikonteksti avardajas ja fragmenteerijas konkreetset ohtu: see kaotab intellektuaalidest avaliku arvamuse kujundajate mõjuvõimu: „Meediakanalite horisontaalne ristkasutamine vähendab traditsioonilise meedia mõju. See fookuseerib anonüümse ja laialivalguva publiku tähelepanu valitud teemadele ja informatsioonile, võimaldades kodanikel keskenduda samadele kriitiliselt filtreeritud teemadele ja ajakirjanduslikele lugudele mistahes ajahetkel. Interneti poolt pakutav egalitarismi kasv toob endaga kaasa detsentraliseeritud ligipääsu toimetamata lugudele. Sellises meediumis kaotavad intellektuaalid võime panustada fookuse loomisesse.“ (Habermas 2006).

Kui nõ vana meedia puhul on laste kajastamise reeglid üsna täpselt paika pandud, siis uue meedia puhul puudub igasugune kontroll ning loota on vaid iseregulatsioonile.

Eesti ajakirjanike eetikakoodeksis on lapsi puudutavaid punkte kaks:

3.6. Lapsi tuleb üldjuhul intervjuuerida või temast ülesvõtteid teha lapsevanema või lapse eest vastutava isiku juuresolekul või nõusolekul. Sellest reeglist võib teha erandeid, kui intervjuu kaitseb lapse huve või kui ta on niigi avalikkuse tähelepanu all

ja

4.7. Vanemate vaidlusi laste hooldusküsimuste üle üldjuhul ei kajastata (Eesti ajakirjaduseetika koodeks).

Kui kohandada neid reegleid blogimisele, siis esimese punkti järgi on vanemal täielik voli oma suva järgi lapse juttu või pilte internetti üles riputada. Teine punkt on muidugi erandlikum ja keerulisem, aga ka Eestis on laiemat kõlapinda leidnud vähemalt üks juhtum, kus lahutavad vanemad jagasid lapse hooldusõiguse tüliküsimusi blogiveergudel.

Sisulises kontekstis on eetikakoodeksis aga üks veelgi olulisem punkt, mis otseselt ei ütle midagi laste kohta, kuid mida ise veel enda eest mitte otsustavate inimeste tegemisi kajastades kindlasti arvesse võtta võiks:

4.9. Inimese eraelu puutumatus rikkuvaid materjale avaldatakse vaid juhul, kui avalikkuse huvid kaaluvad üles inimese õiguse privaatsusele (Eesti ajakirjanduseetika koodeks).

See on kahtlemata punkt, mille üle blogimaailmas puudub igasugune kontroll ning kui see oleks ka uues meedias reegliks, eirataks seda endiselt massiliselt. Omakorda kattub see jällegi mõttega infokildude paiskamisest suurde ookeani, kus meil kaob nende üle igasugune kontroll. Ehk kui vanem arvab, et ta riputab internetti naljakaid lugusid oma lapsest, arvates, et neid loevad mõnusa meelelahutusena vaid sõbrad ja vanavanemad, siis tegelikult ta ju ei tea, kes kõik tema blogi lugemas käivad ja milliseid mõtteid see neis võib tekitada.

Kommunikatsiooniteoreetikud on väga palju uurinud lapsi meedia tarbijatena ehk objektidena, kellele on meediatootmine suunatud ning meediakanalites pakutava (viimasel ajal eriti palju reklaami) mõjust noortele ja väljakujunemata isiksustele. Laste telekavaatamise ja internetikasutamise kohta viiakse paljudes riikides läbi regulaarseid uuringuid ning tulemused on muidugi üha kurvastavamad. Antud töö kontekstis enam huvi pakuva teema – lapsed meedia subjektidena ehk tegelastena meedias – kohta pole paraku peale normatiivsete ajakirjandusreeglite praktiliselt midagi kirja pandud.

Juba 1950ndatel hakati uurima tollases mõistes uue meedia ehk televisiooni mõju lastele. London School of Economics'i (LSE) teadlaste esimene sellekohane uurimus

“Televisioon ja laps” (1958) pani aluse paljudele hilisematele uuringutele ning mõjutas ka teleprogrammide koostamist. Uuringu põhiline järeldus oli see, et televisioon avaldab lastele erisugust mõju sõltuvalt nende vanusest, võimekusest, soost, sotsiaalsest klassist ning isikuomadustest (Livingstone 2002:23-24).

40 aastat hiljem kordasid LSE teadlased samasugust uuringut (*Young People New Media* ehk YPNM), kuid nüüd olid nii lapsepõlve kui meedia keskkonnad tunduvalt avardunud. Esmalt laiendati laste määratlust 10-11 ja 13-14-aastaste pealt 6-17-aastasteni. Teisalt tähendas “uus meedia” 40 aastat hiljem palju enam kui vaid telekat ja raadiot. Livingstone toob esile enda põlvkonnakaaslastest laste meediakasutuse uurijate sagedasele vea, et lapsi käsitletakse kui meediamõju objekti, selmet vaadelda neid igapäevases keskkonnas uute harjumuste ja tähenduste loojatena: “Me ei mõista nende meediakogemust, kuna kaldume sageli eelistama oma nostalgilist vaatepunkti lapsepõlvest ja jätame seejuures kahe silma vahele uued oskused ja võimalused, mida võivad avada laste jaoks uued meediumid.” (Livingstone 2002:25).

Esimene aspekt, mida YPNM uuris, oli noorte ligipääs erinevatele meediakanalitele. Siin võis eristada meediarikast, traditsioonilist ja meediavaest keskkonda. Meediarikastes peredes, mida oli peaaegu pool kõigist uuritud peredest, oli lastel rohkem nii moodsaid infotehnoloogiavahendeid (personaalarvuti, internet, kaabel- või satelliittelevisioon, telekamängukonsool, muusikakeskus, mobiiltelefon jne) kui ka raamatuid. Veerand peredest on “traditsioonilised” - neil puuduvad moodsamad vahendid, kuid laste ligipääs telekale, radiotele ja raamatutele on võrreldav eelmise rühmaga. Ülejäänud, n.ö meediavaestes majapidamistes, on kõikide meediumite esinemine alla keskmise, kuigi seejuures telekat vaatavad nii vanemad kui lapsed ajaliselt tunduvalt enam kui teistes rühmades (Livingstone 2002: 35-42).

Teiseks uuriti käepäraste meediakanalite kasutamist. 6-17-aastastest lastest 99% vaatas vabal ajal telekat kulutades sellele keskmiselt 147 minutit päevas, 19% surfas internetis (8 minutit) ja 57% luges koolitööga mitteseotud raamatuid (26 minutit). 9-17-aastaste seas luges 66% lastest ajakirju (13 minutit) ja 36% ajalehti (13 minutit) (Livingstone 2002: 59-60). Tasub meenutada, et uuring viidi läbi aastal 1999 ning kümme aastat hiljem on need arvud eeldatavasti juba sootuks teised: arvatavasti on interneti

kasutamise sagedus tunduvalt tõusnud ning perioodika ja raamatute osakaal veelgi langenud.

Livingstone jõuab järelduseni, et eelpool nimetatud trendid on viinud selleni, et lapsed veedavad palju vähem aega väljas, koduseinte vahel aga suheldakse omakorda perekeskis varasemast vähem. “Peretelevisioonist” on saanud “magamistoa kultuur” ning mõiste “kodune” on asendunud märksõnaga “isiklik”, mille tulemusena elavad inimesed “koos eraldi” (Livingstone 2002: 163-166).

Kuigi käesoleva töö kontekstis ei tundu see LSE uuring ehk liialt relevantne, võib selle põhjal siiski tuua paralleele ka blogimisega, eriti just oma lastest kirjutavate vanemate kontekstis. Vaadates, kui palju on mõnes lasteteemalises blogis sissekandeid, tekib tahes-tahtmata küsimus, kust väikeste laste vanemad kirjutamiseks vajaliku aja võtavad. Ilmselt tuleb see vähemalt osaliselt laste arvelt. Küllap suunab nii mõnigi vanem oma väikelapse telekast multikat vaatama, et saaks ise samal ajal rahun blogida. See on “koos eraldi” elamise nõiarongi algus, süvendades juba maast-madalast lapses vajadust sisustada oma aega vanematega suhtlemise asemel “tehiskaaslastega” nagu televiisor, raamatud või internet. Kindlasti on sellel ka omad head küljed - laps õpib iseseisvalt hakkama saama ja omal käel õppima, kuid selliste aspektide täpsem hindamine jäägu muude valdkondade uurimisküsimusteks.

1.3. Uurimisküsimused ja hüpoteesid

Käesolev töö keskendub lasteblogide puhul peamiselt järgmistele aspektidele:

- a) Tegelased, isikustamine ja stiil – kes on blogis tegelased (kas lisaks lapsele ka vanemad, tuttavad) ja kas laps on blogis minategelane või kõrvaltegelane? Millises vormis on tekst - kas vanemad kasutavad lapsest rääkides lapsepäraselt lihtsustatud ehk infantiilset kõnepruuki?
- b) Eesmärgid – mis on lapse blogi pidamise mõte? Kas eesmärgid on lapse ja tema lähiringiga seotud (anda oma igapäevatoimetustest ülevaade eemal elavatele sugulastele/tuttavatele, et lapsele jääks kirjutatud mälestus oma lapsepõlvest, suhelda teiste tuttavate blogijatega) või on laps kõrvaline tegelane oma vanema arutlustes lapsekasvatamise ja üldse laste teemadel?

c) Teemad ja tabud - kuivõrd arvestatakse lapse võimalikke seisukohti (kas tal võiks olla piinlik neid sissekandeid lugeda, kui ta on juba piisavalt suur, et ise oma blogi lugeda). Kas on teemasid, mida lasteblogis jutuks ei võeta? Kas tegelased ja tegevuspaigad on äratuntavad?

d) Pildimaterjal – kui palju pilte esineb ning kas ja millised eetilised piirangud kehtivad?

e) Tagasiside ja tagajärjed – kas lugejate kommentaarid, seltskonnas tekkinud diskussioon motiveerib blogimisega jätkama või on negatiivseid kogemusi, mis sunnivad kaaluma, kas sellist asja üldse tasub teha? Millal on õige aeg sellise blogi pidamine lõpetada - kas siis, kui laps ise lugema-kirjutama õpib?

Lähtuvalt nimetatud küsimustest püstitan järgmised hüpoteesid:

- 1.) Vanemad kirjutavad oma lastest peamiselt enda pilgu läbi, kuid kasutavad seejuures domineerivalt infantiilset kõnepruuki.
- 2.) Blogi pidamise peamiseks eesmärgiks on talletada mälestus lapse kasvamisest, kuid seejuures on vanema jaoks oluline võimalus eneseväljenduseks ja sõpradega suhtlemiseks.
- 3.) Vanemad ei anna sageli endale aru, mis teemadel nad kirjutavad ega arvesta, mis laps ise sellest võiks tulevikus arvata.
- 4.) Blogides kasutatakse lastest suhteliselt palju pilte, kuid paljastavaid pilte välditakse.
- 5.) Enne, kui vanemad pole saanud blogimisel negatiivseid kogemusi, ei näe nad vajadust veebipäeviku kirjutamist lõpetada.

2. Meetod ja valim

2.1. Meetodi kirjeldus

Käesolevas töös tuleb uurimismeetodina kasutusele kombineeritud kontentanalüüs ja süvaintervjuu ehk etteantud vastusevariantideta intervjuu.

Kontentanalüüs on paljude (sotsiaal)teadlaste hinnangul kõige usaldusväärsem vahend üheselt tõlgendatavate tulemuste saamiseks. Denis McQuail märgib Berelsoni määratlusele tuginedes, et “traditsiooniline kontentanalüüs on kõige esimene, kõige olulisem ja endiselt kõige laialdasemalt kasutatav uurimismeetod.” (McQuail 2000: 293).

Süvaintervjuu annab vahetumat teavet intervjuueeritava tunnete, teadmiste ja kogemuste kohta kui näiteks etteantud vastusevariantidega ankeet, kuid andmete analüüsimine on seda keerukam (Vihalemm 2008).

Kuna paljud lasteblogid on võrreldes tavaliste isiklike blogidega keskendunud enam piltidele ja vähem tekstile, jääks kontentanalüüs üksi õhukeseks. Ühtlasi võimaldab kontentanalüüs vaid kirjeldada blogide sisu, aga ei anna vastuseid paljudele huvitavatele taustaküsimustele (nagu näiteks: mis eesmärgiga blogi peetakse, kes on sihtrühmad, milline on tagasiside ja selle mõju). Seega tuleb lisada intervjuud blogijatega, et teada saada nende isiklike hinnanguid ja kogemusi.

2.2. Kontentanalüüs

Kontentanalüüs ei erine palju formaliseeritud küsitlusest: esmalt valitakse välja teatud üldkogum, millest omakorda võetakse esinduslik valim, milles kogutakse andmed muutujate kohta ning leitakse viimaste kvantitatiivsed väärtused. McQuail nendib, et kuigi kontentanalüüsi peetakse meetodina usaldusväärseks ja uurijast sõltumatuks, sisaldab kategooriate koostamine siiski ohtu, et uurija surub peale enda väärtuste süsteemi. Samuti annavad sel viisil kogutud tulemused jällegi võimaluse erinevateks tõlgendusteks (McQuail 2000: 294). Seega ei saa väita, et tegemist oleks siiski üldtunnustatult objektiivse viisiga meedia sisu uurida. Üldiseks sisuanalüüsiks antud töö kontekstis on kontentanalüüs siiski parim meetod.

Käesolevas töös läbi viidava kontentanalüüsi aluseks on Lisas 1 toodud kategooriad (Lisa 1).

2.3. Süvaintervjuud

Antud punkt on käesoleva töö kõige mahukam osa, milles viiakse läbi suulised süvaintervjuud eelnevalt välja valitud kümne blogi autoritega. Intervjuude eesmärk on saada kinnitust kontentanalüüsi tulemustele ning neid lahti mõtestada.

Süvaintervjuu ehk standardiseerimata (etteantud vastusevariantideta) intervjuu tähendab avatud küsimustega, sundimatus keskkonnas toimuvat vestlust uurija ja vastaja vahel, kus eesmärgiks on saada infot uuritava nähtuse kohta läbi sellega seotud subjektide tõlgenduse.

Mittestandardiseeritud e, süvaintervjuu puhul võib omakorda eristada kolme tüüpi:

1. Mitteformaalne, vestlus-tüüpi intervjuu - küsimused tuletatakse vestluse kontekstist.
2. Semistruktureeritud intervjuu - küsitluskavad on planeeritud teemade ja võtmeküsimuste kaupa, kuid küsimuste sõnastus ja järgnevus on vaba.
3. Struktureeritud, vabade vastustega intervjuu - intervjuu on ette ära planeeritud kuni konkreetsete küsimusteni, mis esitatakse kõigile intervjuueeritavatele.

Lisaks nimetatud loetelule saab intervjuusid jagada veel lähtuvalt vastajast kas ekspertintervjuudeks või informandi-intervjuudeks.

Ekspertintervjuud on oma ala asjatundjaga tehtud vabade vastustega intervjuud, kus küsitakse eksperdi hinnanguid, prognoose jms mingi ala olukorra ja edasiste arengute vms kohta.

Informandi-intervjuude puhul on tegemist vastajatega, kes peegeldavad isiklikke vahetuid või vahendatud kogemusi ja hoiakuid uuritava teema suhtes (Vihalemm 2008).

Kuna käesolevas töös on kavas küsitleda laste blogide kirjutajaid, siis on tegemist informandi-intervjuudega. Et vastuseid oleks lihtsam omavahel võrrelda, tuleb kasutusele struktureeritud intervjuu. Süvaintervjuude tegemise aluseks on Lisas 2 toodud küsimustik, milles on võimalikud täiendavad ja täpsustavad küsimused (Lisa 2).

2.4. Valimi tutvustus

Umbes viis aastat tagasi hakkas lasteteemaliste veebipäevikute pidamine Eestis hüppeliselt kasvama. Esialgsetest internetti riputatud pildialbumitest said tekstiga varustatud kodulehed ja hiljem Blogspot'i, Wordpressi ja teiste blogikeskkondade abil ka esteetiliselt kujundatud blogid.

Kuna olen ise kolm aastat alguses ühe ja nüüd juba kahe lapse kohta veebipäevikut pidanud, siis olen huviga jälginud ka tuttavate ja omakorda nende tuttavate laste blogisid.

Käesolevas töös empiirilises osas vaatluse alla tulevad blogid saidki seega välja valitud valdavalt mugavusvalimi põhimõttel - blogid, mida olen ise regulaarselt juba aastaid lugenud ning omakorda neis püsiviidatud ajaveebid, kuhu aeg-ajalt linke pidi liikudes võib sattuda. Ühest tuttava blogist mööda lingikogu edasi liikudes võib Eesti tingimustes läbi käia umbes 50 blogi, mis risti-rästi üksteisele viitavad.

Üks põhjus, miks ma ei otsinud täiesti tundmatute inimeste laste blogisid, on ka see, et Eesti blogisid koondavas Blog.tr.ee keskkonnas puudub eraldi jaotus lasteblogide kohta. Blogilistis on vaid rubriik "Pere ja kodu", mis kirjelduse kohaselt koondab kokku "pere (sh lapsi) ja kodu puudutavad blogid" (Blog.tr.ee). Liiatigi kajastab Blog.tr.ee vaid neid blogisid, mille omanikud on end ise sinna lisanud.

Seetõttu on kindlam meetod siiski ise blogisid pidi liikudes ringi vaadata. Nagu ka muus blogosfääris, võib lasteblogide seas tuvastada selgeid "staare": neis kirjutatut käib päevas jälgimas sadu lugejaid ning neid lingivad oma blogidesse kümned ja kümned teised blogijad, kellest paljud ilmselt blogipidajat isiklikult ei tunne. Näiteks võib esile tõsta blogid "Emaisaleevike", "Triibik istub kodus". "Hullu tikri päevaraamat" ja "Krista". Ükski neist ei sobinud siiski käesoleva töö valimisse, kuna nimetatuid esimene jäi möödunud suvel mingil põhjusel soiku, teised kolm on aga eelkõige koduperenaiste isiklikud blogid, kus nad muuseas räägivad ka oma lastest. Blog.tr.ee saja populaarseima blogi edetabelis on neist vaid "Hullu tikri päevaraamat" - 30. kohal.

Väga paljusid minu tutvusringkonnas ja ka laiemas lugejaskonnas populaarseid lasteblogisid ei oleks saanud kontentanalüüsis vaadelda, kuna neid ei täiendata (enam)

piisava regulaarsusega, neis pole piisavalt juttu lastest või puudub neis analüüsimiseks vajalik minimaalne kogus teksti (paljud blogid on jätkuvalt ainult pildialbumid).

Kontentanalüüsi jaoks valisin välja kümme blogi. Enamasti on lasteblogid pealkirja järgi tuvastatavad, kuna kannavad nimategelase nime, kuid on ka umbmäärasema nimetusega blogisid, mis keskenduvad vaid lastele. Teine kindel tunnus, et tegemist on just eelkõige lapse blogiga, on see, et seda on alustatud kas vahetult pärast (mõnel juhul siiski ka mitu kuud hiljem) või mõnikord ka vahetult enne lapse sündi. Vanemate endi isiklikud blogid, mida on varem peetud juba aastaid ja kus laste sündides muuseas räägitakse ka neist, ei lähe käesoleva töö kontekstis arvesse. Samuti mitte (eelkõige juba kooliealiste laste) blogid, mille puhul pole täpselt arusaadav, kas blogi peab laps ise või siiski vanem, kuna käesoleva töö kontekstis on oluline vaadelda just seda, kuidas vanemad oma lapsi blogides esitlevad.

Valimi hulka sattunud blogide valikul olid täiendavateks kriteeriumiteks veel asjaolud, et neid täiendataks keskmiselt korra kuus, vähemalt üks postitus kuus oleks paar lauset pikk ning blogi oleks peetud vähemalt pool aastat (seega ei saa selle peategelane olla ka vastsündinu) ja/või seal oleks rohkem kui 50 sissekannet.

Valimi koostamisel üritasin lähtuda siiski üldise ülevaatlikkuse printsiibist. Kuigi valdav osa vaatsluse all olevatest blogijatest elab Tallinnas või selle lähiümbruses, on esindatud ka Tartu ja Kesk-Eesti.

Kuigi antud töös seda küll eraldi ei küsita, võib avaldatud tekstide põhjal väita, et valdav osa blogijatest on siiski kõrgema haridusega ning töötavad või juhul, kui nad on hetkel lastega kodused, varasema töökogemusega emad. Nende seas on kaks arsti ja meediatöötajat, üks üritusturundaja, võrgutarkvaraspetsialist, ettevõtte tegevjuht ja mitu muu eriala spetsialisti. Seega sotsiaalselt staatuselt on nad pigem edukad inimesed.

Vanuse poolest on enamik veidi alla ja üle 30 aasta vanad, kuna selles vanuses enamasti eestlastel lapsed sünnivad ja on väikesed. Statistikaameti andmetel sündis 2007. aastal Eestis kokku 15 775 last, neist pea kolmandik - 4930 last - sündis emadele vanuses 25-29 eluaastat, järgnesid emad vanuses 30-34 (3739 last) ja 20-24 (3720 last) (Eesti Statistikaameti andmebaas 2007).

Peategelaste seas on nii imikuid, paari-aastaseid kui ka juba koolieelikutest lapsi. Seetõttu on ka blogide ajaline mõõde väga erinev, kuna väiksemate laste blogidesse tehakse postitusi enamasti tunduvalt sagedamini (iga päev või vähemalt paar korda nädalas), mistõttu kümme viimast postitust annavad ülevaate vaid viimasest paarist nädalast. Samas on mõne suurema lapse blogi viimased kümme sissekannet tehtud poole aasta jooksul, andes lapse arengust palju üldisema ülevaate.

Mitmetest ühe lapse blogidest on elu edenedes saanud (neid blogisid on neli) või saamas (kaks) korruga sama pere mitme lapse päevaraamatud. Samas võib püsiviidete põhjal kinnitada, et vähemalt kahes peres on mõlemal lapsel eraldi blogid.

Valitud blogide seas on ka üks kinnine, st laiemale avalikkusele suletud ja kutsutud lugejatele parooli abil ligipääsetav veebipäevik, kuna see annab võimaluse kirjutajalt küsida, miks ta oma blogi kinniseks tegi.

Tabel 1: Valimisse kuuluvad 10 blogi (seisuga 06.05.2009):

Blogi nimi	Blogi aadress	Esimene postitus	Postitusi kokku	Postitusi kuus	Mitmetest lapsest
Fred Jordan	fredjordan.blog.com	16.04.2006	144	4	1
Kataleena ja Ats	kataleena.blogspot.com	07.02.2006	160	4	2
Kirsi	kirsi-kirsi.blogspot.com	05.04.2007	294	12	1**
Marta Emilie	martaemilie.com	24.11.2006	171	6	2
Mugula lugu	mugulalugu.blogspot.com	06.12.2006	78	3	2
Peeter Karl	peeterkarl.blogspot.com	29.06.2005	231	5	1
Samuel ja Susanna*	samuelsusanna.blogspot.com	11.02.2007	246	9	2
Tormi pildid	tormip.blogspot.com	10.10.2008	61	9	1
Uku, Meriti ja Mihkli lood	uk-m-m.blogspot.com	27.03.2008	117	8	1**
Väike Lisette kasvatab oma ema	koduperenaine.wordpress.com	23.12.2008	90	18	1

*- Kinnine blogi

** - Blogipostituste põhjal võib arvata, et peatselt on lapsi rohkem.

Valitud kümnes blogis vaatlen kontentanalüüsis seisuga 06.05.2008 kümmet viimast postitust.

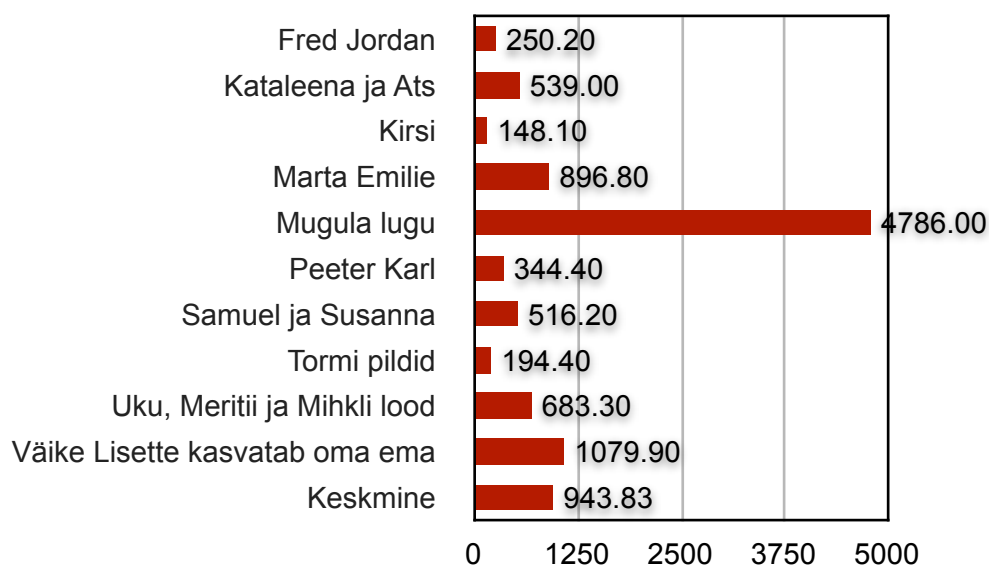
3. Tulemused

3.1. Kontentanalüüsi tulemused

Kümne blogi viimase kümne postituse analüüsimisel kooditabeli alusel ilmnisid esmalt proovikodeerimise käigus paar puudust. Seega lisandus algsele kodeerimisjuhisesse (Lisa 1) kategooria B (Lapse roll) alla täiendavalt neljas jaotus “Laps ei esine tegelasena”. Samuti tuli pisut täpsustada postituse peateemasid (ringidele lisaks ka hobid ning sugulaste juurde pere).

Kontentanalüüsist (Lisa 3) selgus rida üldisi seaduspärasusi. Keskmiselt on üks blogipostitus veidi alla tuhande tähemärgi (944) pikk ning seal on 1,7 pilti. Mida rohkem oli postitustes teksti, seda vähem pilte/videosid (kuna videosid oli saja postituse peale kokku üldse ainult kolm, siis said need üles loetud koos piltidega) ja vastupidi. Mõned blogid on teistest märgatavalt tekstirikkamad, samas on postitusi neis tunduvalt harvem. Teistega võrreldes olid silmatorkavalt pikad jutud “Mugula loos”, mille üks postitus oli keskmiselt 4786 tähemärki (tavalises tekstikirjas umbes kaks A4- formaadis lehekülge) pikk.

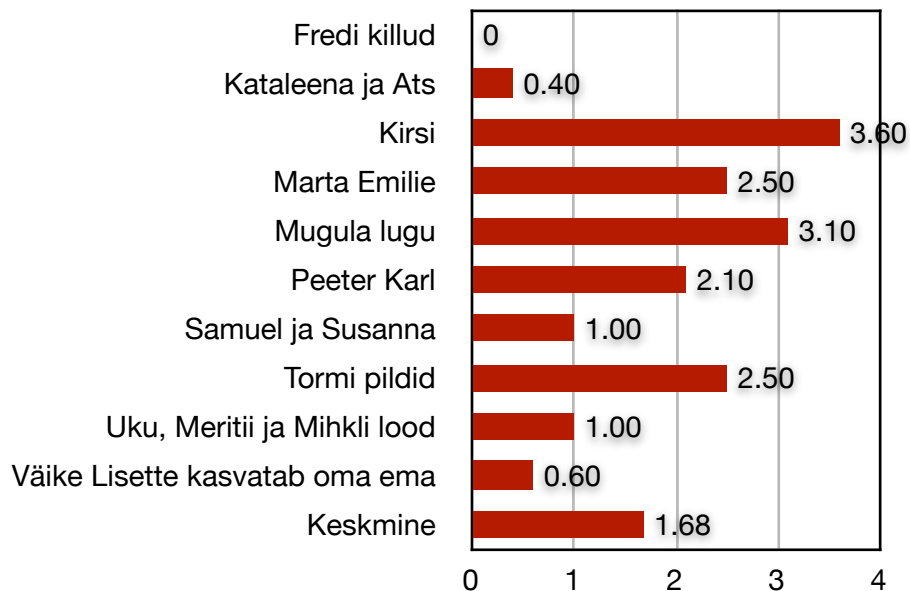
Tabel 2: Blogipostituste keskmine pikkus (tähemärkides):

Kõige lühemad sissekanded on Kirsi blogis, kus üks postitus on keskmiselt 148 tähemärki. Samal ajal on aga Kirsi blogis kõige enam pilte - 3,6 ühe postituse kohta ehk tegemist ongi sisuliselt kommenteeritud pildialbumiga. Pealkirja järgi pildialbumit

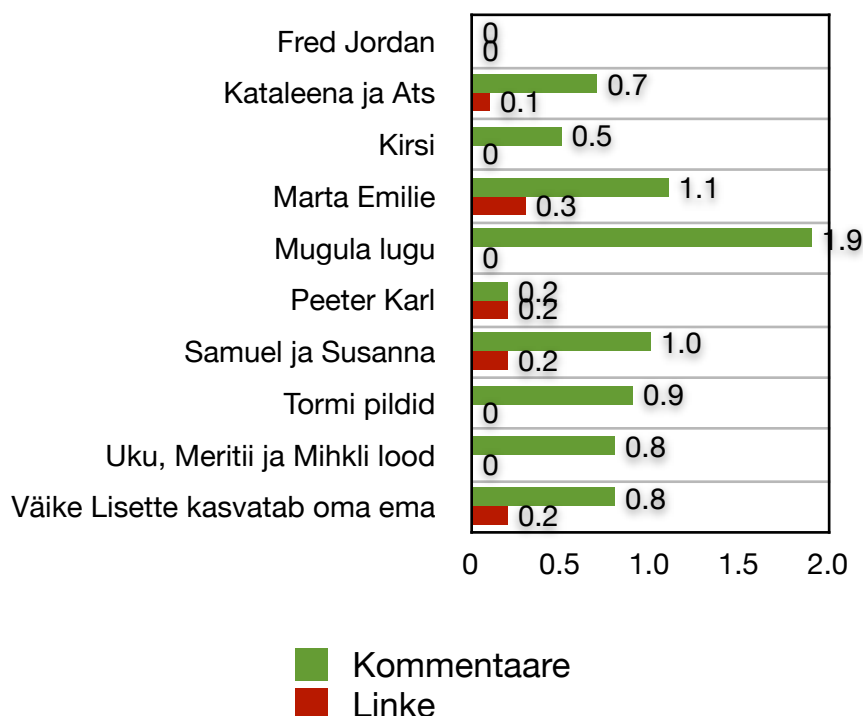
töötavas “Tormi piltides” on tegelikult vaid 2,5 pilti postituse kohta, mis on piltide arvukuselt alles kolmas-neljas tulemus.

Tabel 3: Keskmine piltide hulk blogipostituse kohta:

Kommenteerimine ja linkimine ei ole lasteblogides niivõrd levinud kui teistes blogiliikides - valdavas osas postitustest ei olnud kumbagi. Küll võis leida korrelatsiooni tekstide pikkuse ja kommentaaride hulga vahel - rohkem kommentaare oli nende autorite blogipostituste juures, kes kirjutasid pikemaid jutte.

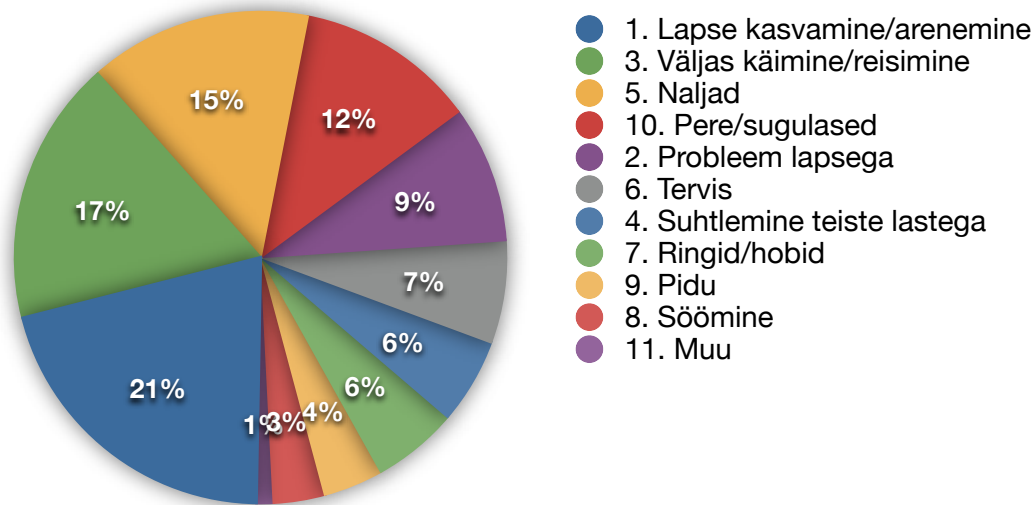
Tabel 5: Kommentaaride ja linkide hulk blogipostitustes:

Osad kirjutajad on juba bloginimes määratlenud, millega täpselt tegu: “Fred Jordani killud” keskenduvad ainult nimategelase tehtud naljadele ning blogis puuduvad pildid; “Tormi pildid” aga näitab peamiselt pilte ning nagu juba eelpool mainitud, on teksti seal üsna vähe. “Väike Lisette kasvatab oma ema” pealkirigi ütleb, et juttu on lisaks lapsele ka emast, samas kui “Mugula lugu” lubaks pealkirja järgi eelkõige lugu ühest lapsest, kuid sisuliselt on tegemist peamiselt kaht väikelast kasvatava koduse ema päevikuga.

Mida pikem oli postituse tekst, seda rohkem oli seal ka käsitletavaid teemasid. Kõige suurem hulk sissekandeid rääkis lapse kasvamise ja arengu teemadel (100 postituse hulgas 37 korral). Enam kirjutati veel reisimisest ja väljas käimisest (31), naljadest (26) ja perest (21). Sellest võib järeldada, et blogisid peetakse paljuski siiski päevikutena, millest on teistel ja hiljem endal huvitav lugeda, millal laps üht või teist asja tegema hakkas, mida naljakat rääkis või tegi ning kus ja kellega käis, andes seejuures ülevaate ka ülejäänud perekonna tegemistest samal ajal.

Tabel 6: Peateemade esinemine blogipostitustes (protsentides):

Pikemate postituste autorid käsitlevad ühes sissekandes mitmeid teemasid ning tekst on olemuselt arutlevam (ning subjektiivselt hinnates huvitavam lugeda) kui raporti-tüüpi lühemates postitustes. Kuivõrd sissekandeid tehakse harvem, aga põhjalikumalt, siis võetakse neis kokku kõik vahepealsed sündmused ja arengud, mistõttu peateemasid võib ühe postituse puhul olla kuni viis-kuus. Kõige pikemate sissekannetega Mugula blogi kümme viimast postitust ulatusid ajaliselt viie kuu peale ning igas postituses oli vähemalt kaks olulisemat teemat, ühes postituses koguni kuus. Kuues “Mugula loo” postituses on juttu probleemidest lapsega, kolmes tervisest. Ka Marta Emilie blogis oli neljal korral peateemaks probleemid lapsega, kuid üldiselt selliseid negatiivse alatooniga teemasid enamikus teistes blogides välditi. Näiteks Fred Jordani veebipäeviku sissekanded olid - nagu ka blogi pealkiri lubab - eranditult kõik lapse naljadest, samuti sisaldasid Kataleena ja Atsi blogis pooled postitused nalju. Samueli ja Susanna blogis rääkisid aga pooled postitused pere-teemadest laiemalt, sest nagu blogi autor ka intervjuus ütles, väldib ta teadlikult probleemidest kirjutamist (Lisa 4.3.).

Lapse arengut jälgitakse blogipostitustes peamiselt läbi vanema silmade, kuid laps on enamasti siiski peategelase rollis. Ainsana esines laps minategelase ehk jutustaja rollis Peeter-Karli blogis. Tema puhul teevad poja eest postitusi nii ema kui isa, kõikide teiste blogide puhul on kirjutajateks eranditult laste emad.

Kuigi laps ise on “jutuvestja”, ei esinenud Peeter Karli blogis kordagi lapselikult naiivset kõnepruuki. Teistes blogides esines infantiilseid sõnu nagu “nunnu”, “nämma”,

“emme” jne küll rohkem, kuid kokkuvõttes siiski harva. Kümne blogi peale kokku vaadeldud saja postituse seas esines lapselikku teksti 31 ehk vähem kui kolmandikus sissekannetest.

3.2. Süvaintervjuude tulemused

Süvaintervjuude tegemisel oli kõige keerulisem osa mitme varasemast mittetuttava blogipidajaga esmase kontakti saamine. Kuna ei ole võimalik teada, kas ja kui tihti blogijad ise oma veebipäevikutesse jäetud kommentaare lugemas käivad, ei tundunud arukas postitada sinna palvet intervjuuks kokku saada, vaid otse inimese poole pöörduda. Kuna blogisid peavad ilmselt keskmisest kõrgema arvutikasutusoskusega inimesed, kasutab enamik neist ka kaasaegset internetisuhtlustarkvara nagu Skype, kust leidsingi paljude kontaktid. Paarile inimesele saatsin ka palve elektronpostiga.

Kõige ootamatum oli see, et eranditult kõik inimesed olid kohe lahkesti nõus küsimustele vastama ning mitte keegi ei muretsenud selle pärast, et see võiks liialt kaua aega võtta. Pigem jäi mulje, et blogipidajatel on siiralt hea meel, et keegi palub neil oma kogemustest rääkida ning blogimisteemal veidi pikemalt arutleda. Mitmed vastajad andsid üldistele küsimustele nii pikki ja põhjalikke vastuseid, et vajadust täiendavate küsimuste järele praktiliselt ei tekkinud.

Vastustest lähemalt rääkides olid paljud neist väga ootuspärased, aga esines ka ohtralt üllatavaid mõttekäike ja ootamatuid selgitusi. Mitmed vastajad tunnistasid pärast intervjuud, et paljud küsimused panid neid varem iseenesestmõistetavate asjade üle järele mõtlema ja esimest korda blogimise laiemat kandepinda mõistma.

Samamoodi oli käesoleva töö autori jaoks saadud vastustest palju mõtlemapanevat. Näiteks Marta Emilie ema põhjendas seda, miks ta peab blogi oma lastest, mitte iseenda kohta, sellega, et lapsed on “üdini enda omad”, samas kui muudes valdkonades ei pea ta end piisavat pädevaks (Lisa 4.1.).

3.2.1. Blogimise põhjused

Pea kõik vastajad mainisid, et hakkasid blogima selleks, et anda lapse arengust ülevaadet kaugemal elavatele vanavanematele, sugulastele ja sõpradele. Mitmel vastajal elavad sugulased/tuttavad välismaal, kelle jaoks võibki blogist saadav info olla ainus side kodumaal elavate lähedastega. Siin võib näha omamoodi kinnitust üha muutuva peremudeli kohta - üha avatumad riigipiirid ja väiksemaks muutuv maailm pillutavad inimesi üksteisest üha kaugemale, kuid tekitavad nõudlust kaugemal elavate sugulastega lihtsasti, kiiresti ja odavalt kättesaadava kontakti järele.

Teine olulisem tegur, mida vastajad blogipidamise käivitajana nimetasid, oli kinkida lapsele kirjalik mälestus oma esimestest aastatest, kuna paljud on ise puudust tundnud sellest, et nende vanemad omal ajal nende arengut piisavalt ei dokumenteerinud.

Järgmise olulise faktorina tuli mängu juba veebipõhine sotsiaalvõrgustik ehk paljude teiste lapsevanematest blogijatest ootus lugeda uusi postitusi, kuid seda mainiti isegi üllatavalt vähe.

Üks samuti mainimist leidnud blogimise põhjus - nõ "iseendale kirjutamine" - aitab lisaks lapsega toimuva talletamisele tuleviku tarbeks vanemal endal sündmusi analüüsida ja lapse arengut paremini mõista. Marta Emilie blogi autor nentis, et sündmuste "läbikirjutamine" on omamoodi võimalus neid mõtestada: "Kirjutamine ise ongi üks hea õppetund, saab sageli asjad palju selgemaks mõeldud ja muidugi endast välja kirjutatud." (Lisa 4.1.)

Kõikide vastajate hulgast tunnistas vaid väikese Lisette ema, et tema jaoks on blogimine loomulik töö ja eneseteostus, kust ei puudu ka teatav kogus edevust. On ju tegu ikkagi teistele inimestele lugemiseks/vaatamiseks koostatava materjaliga, mistõttu peaks seda olema huvitav lugeda. Sest kui edevust poleks, siis miks kirjutada avalikult ja mitte ainult lapsele endale Word'i faili või ruudulisse märkmikusse, esitab ta retoorilise küsimuse. Samuti tunnistab ta, et lisas oma blogi ka Blog.tr.ee keskkonda (Lisa 4.9.) Kümnest käesolevas töös uurimise all olevast blogist on seal üleval veel Marta Emilie blogi.

3.2.2. Sotsiaalne kontekst

Ise käiakse lugemas peamiselt oma sõprade ja tuttavate blogisid, mis paljudel on ka blogides ära lingitud kui “minu sõbrad” või “loen neid blogisid”. Siiski mainisid mitmed blogijad, et loevad vaid paari tuttava blogi ning mõned ütlesid koguni, et neil pole aega ega ka huvi teiste blogisid lugeda. Samueli ja Susanna ema põhjendas vähest huvi sellega, et lasteteema ammendab end kiiresti, eriti kui ei osata huvitavalt kirjutada: “Kui ma ise blogimisega alustasin, siis ma vaatasin rohkem ringi, läbi linkide teistesse blogidesse liikudes, kokku võibolla 20 blogi vaatasin läbi ja üldpilt oli ikka masendav.” (Lisa 4.3.).

Veelgi vähem on kombeks käia teiste blogides postitusi kommenteerimas ja oma sissekannetes teistele blogidele linkida. Täpsustavates küsimustes kommentaaride kohta arvasid mitmed blogijad, et tagasisidet on alati meeldiv saada, aga üldiselt ei peeta lugejate kommentaare eriti olulisteks. Mõnel on olnud kommenteerijatega ka negatiivseid kogemusi, näiteks Fredi Jordani blogis on kommentaarid sootuks kinni keeratud, sest sealtkaudu oli hakanud liialt palju rämpsposti laekuma (Lisa 4.4.)

Siinkohal tuleb tõdeda, et käesoleva töö autori jaoks oli tõdemus, et lasteblogide autorid eriti palju teistest omasugustest ei sõltu, üks suuremaid (positiivseid) üllatusi: blogosfäär ei ole lastest kirjutavate vanemate jaoks tekitanud domineerima hakkavat virtuaalreaalsust, mis kipuks päriselu varjutama. Tundub, et blogide teemal muljetatakse pigem sõprade-tuttavatega silmast-silma kohtudes või telefonivestlustes.

Kuivõrd teiste blogisid eriti innukalt ei jälgita, ei võeta neist ka otsest eeskujut ja igatüki kirjutab sissekandeid enda sisetunde järgi. Pigem õpitakse teiste negatiivsetest näidetest ja välditakse vigade kordamist.

Need, kes blogimisega juba kauem (3-4 aastat) tegelenud, tõdesid, et viimasel ajal pole enam säärast indu postitusi kirjutada nagu varem. Põhjuseid oli siinjuures erinevaid. Näiteks lapse naljade ülestähendamisele keskendunud Fred Jordani blogi autor tõdes, et kui poeg kasvas suuremaks, siis muutus tema jutt niipalju mõistlikumaks, et polnud enam niipalju naljakaid asju kirja panna (Lisa 4.4.). Lahenduseks oli siis see, et ema tegi naljablogi kõrvale teise, piltidele keskendunud blogi.

Kümnest blogist kõige pikema ajalooga Peeter Karli blogi (analüüsi hetkeks järjepidevalt neli aastat) autor põhjendas viimasel ajal soiku jäänud postitusi sellega, et väiksema lapse elus on igasuguseid esmakordseid või muul põhjusel “uudiskünnist ületavaid” juhtumisi märksa rohkem kui suurema lapse elus (Lisa 4.10.).

3.2.3. Normid ja tabud

Käesoleva töö valimi moodustanud kümnest blogist üheksa on avalikud, kuna nende kirjutajate meelest pole neil otseselt midagi varjata ka võimalike võõraste lugejate eest. Vaid üks blogi - “Samuel ja Susanna” - on kinnine, s.t. selle lugemiseks on vaja blogi autoriga kokku leppida kasutajanimi ja parool. Omanik põhjendas seda sellega, et ta tunneb ise piinlikkust sattudes võõrastesse blogidesse ega taha, et keegi peaks sama tundma, sattudes tema poolt vaid tuttavatele suunatud materjale lugema (Lisa 4.3.).

Üldiselt jäi antud valimi põhjal mulje, et lapsevanemad on väga täpselt endale reeglid selgeks mõelnud, mida lapse blogis tohib ja mida mitte. “Väike Lisette kasvatab oma ema” autor, kes ise on elukutselt ajakirjanik, tõmbas siinkohal paralleeli klassikalises ajakirjanduses kehtivate reeglitega (Lisa 4.9.). Muus osas olid kõikide vaadeldud blogide autorite loetelud väga lihtsalt sõnastatud reeglitest üsnagi täpselt kattuvad.

Peamiseks tabuks peavad blogijad lapse alastipiltide või teiste inimeste fotode ülesriputamist. Kusjuures perekonnaväliste inimeste puhul kehtib ka see reegel, et pigem pannakse pilte neist, kes ise samuti blogikirjutajad. Kui pildile on jäänud inimene, kes ise pole blogipidaja, siis küsitakse enamasti tema pildi avaldamiseks luba.

Enamik vastajatest tunnistab, et kirjutades ja pilte üles riputades mõtlevad nad pidevalt sellele, et lapsel endal poleks seda hiljem piinlik lugeda-vaadata. Seda kinnitab ka kontentanalüüsis välja tulnud fakt, et lapsikut kõnepruuki enamasti välditakse. “Tegemist on ju siiski minu, mitte alla aastase lapse blogiga,” selgitas Lisette ema (Lisa 4.9.).

Samas põhjendas ainsa näitena last “mina”-vormis esitava Peeter Karli blogi minategelase isa (kes oli seejuures ka valimi hulgas ainus lapsest blogiv meesterahvas) valitud vormistiili asjaoluga, et vanemad üritavad kajastada asju poja vaatevinklist.

“Kui ma tahan kirjutada sellest, mis minuga juhtus, kirjutan omaenese blogisse,” selgitas isa (Lisa 4.10.)

3.2.4. Kogemused ja õppetunnid

Kõik vastajad tunnistasid kui ühest suust, et pole lugenud mingeid teoreetilisi materjale blogimise kohta (mida võib ilmselt osalt seletada ka nende materjalide vähesusega). Ka arutelude teemaks on blogimine harva. Siiski tõi väikese Lisette ema ainsana välja ühe kogemuse, kus tal tekkis ühe tuttava põhjalikum arutelu teemal, et blogi pidades vastutab lapsevanem mitte ainult enda, vaid ka lapse eraelu puutumatus eest: “Vestluskaaslane leidis, et tema jaoks paljastan ma liiga palju oma lapse eraelulisi fakte, arvestades, et laps ise ei saa selleks luba anda. Mina leidsin, et teemapüstitus on arukas, aga minu enda hinnangul on piirid olnud paigas ja paraku peavad lapsevanemad tegema teatud ajani oma lapse eest absoluutselt kõik otsused ise, lapselt luba küsimata.” (Lisa 4.9.).

Mitte ükski blogija ei ole saanud veebipäeviku pidamise käigus negatiivseid kogemusi ning ilmselt seetõttu leidsid nad ka, et pole saanud mingeid õppetunde. Peeter Karli isa nentis saadud õppetundide osas, et “hambapastat tuubi tagasi ei aja ehk mis väljas, see väljas” (Lisa 4.10.). See kinnitab omakorda eelpoolnimetatud tõika, et lapsevanemad on endale reeglid varem piisavalt hästi selgeks teinud ja kui juba midagi kirja pannakse, siis pole seda põhjust hiljem ka häbeneda.

3.2.5. Tulevikuväljavaated

Täielik arvamuste kokkulangevus oli ka blogipidamise ajaliste perspektiivide osas. Ilma suunavate küsimusteta vastasid pea kõik küsitlitud, et vanemal oleks paras aeg blogi lõpetada siis, kui laps kooli läheb ning mitmed avaldasid siinkohal lootust, et laps jätkab blogimist ise. Enamikul on idee kinkida lapsele tulevikus kas koolimineku või ise lapsevanemaks saamise puhul tema blogi väljatrükituna ja raamatuks köidetuna. Fred Jordani ema oli seda juba ka teinud.

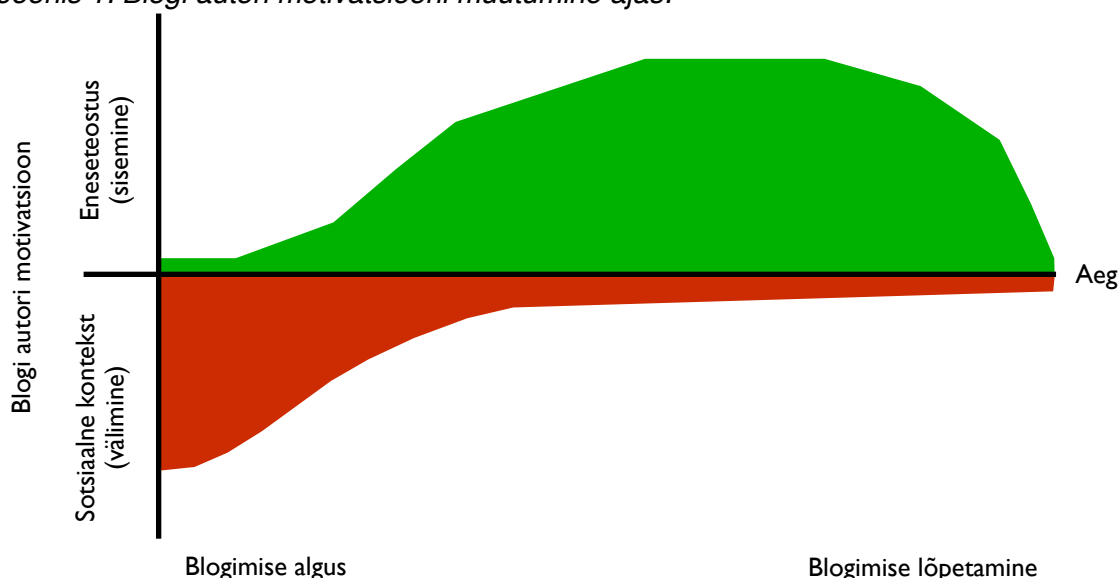
4. Diskussioon

Lähtudes käesoleva uurimistöo empiirilise osa alguses püstitatud hüpoteesidest, tuleb nentida, et suurem osa neist sai töö käigus ümber lükatud.

Juba kontentanalüüsist selgus, et vanemad kirjutavad küll peamiselt enda vaatevinklist, kuid suudavad seejuures ka stiililiselt jääda täiskasvanuks ega kehastu keeleliselt lapseks. Üks blogi autor andis sellele ka ammendava seletuse - iga lugeja saab ju nagunii aru, et alla aastase lapse eest kirjutab tema vanem ning infantiline kõnepruuk vaid naeruvääristaks tema (lapse) veebipäevikut. Ka lapse enda seisukohast mõeldes on see ilmselt mõistlik, kuivõrd ta tõenäoliselt loeb enda kohta kirjutatut alles suuremana, kui ta ka ise kõneleb juba täiskasvanu kombel.

Eriti huvitav tendents ilmnes aga blogima hakkamise ja blogi jooksva pidamise motivatsiooni võrdluses. Kui pea kõik blogipidajad mainisid veebipäeviku kirjutamise alustamise peamise tõukejõuna kaugemal (s.h välismaal) elavaid sugulasi/tuttavaid, kes soovivad nende lapse tegemistega kursis olla, siis hiljem ei peetud teiste arvamust oma blogist kuigi oluliseks. Tinglikult võiks seda illustreerida järgmise joonisega:

Joonis 1: Blogi autori motivatsiooni muutumine ajas:

Kuigi vaid üks vastaja tunnistas, et peab lapse blogi osalt ka isiklikust edevusest, ei ole põhjust ka teiste vastajate siiruses kahelda. Kõikidele lapsevanematele on märksa tähtsamaks teguriks siiski lapse arengu jäädvustamine ja nende endi

eneseväljendusvajaduse väljaelamine ehk pigem individuaalsed vajadused ja soovid. Sotsiaalne pool ehk suhtlemine blogikogukonnas, on teisejärguline. Ilmselt võib seda põhjendada sellega, et lapsevanemad on blogima hakates juba väljakujunenud isiksused, kes iga uue moehullusega (milleks paljusid internetis levivaid trende kahtlemata võib pidada) naljalt kaasa ei lähe ning erinevalt näiteks teismelistest blogijatest ei otsi nad eakaaslaste tähelepanu ja tunnustust.

Mitte ükski kümne blogi autorist pole enda sõnul küll lugenud blogimise kohta teoreetilisi materjale, kuid “kõhtunde” põhjal arvestatakse Manuel Castelli poolt viidatud ohuga, et mõõtmatusse kommunikatsiooniookeani paisatud väikseimgi infokild väljub selle autori kontrolli alt ja võib omandada hoopis uusi ja autori poolt tahtmatuid tähendusi. Seetõttu peavad vähemalt antud töö valimisse sattunud blogipidajad vaikimisi kinni kindlatest reeglitest: alasti lapse või luba küsimata võõra inimese pilti blogisse ei panda, piinlikest juhtumistest või tõsisematest probleemidest ei räägita, täis- ja kohanimesid välditakse. Teisisõnu minimeeritakse ohtusid, et asjassepuutumatud isikud võiks blogist kellegi kohta detailseid isikuandmeid saada ja neid oma huvides kurjasti ära kasutada või näpata võõraid pilte ja panna neid vaatamiseks mõnele kahtlase sisuga internetilehele. Paljastavate piltide vältimine oli ka üks kahest kinnitust leidnud hüpoteesist.

Kuna kõik vastajad kinnitasid kui ühest suust, et arvestavad blogi kirjutades seda, mida laps ise tulevikus seda lugedes võiks arvata, siis sai üsna veenvalt ümber lükatud ka hüpotees, et vanemad ei anna endale aru, mis teemadel nad kirjutavad ega arvesta lapse võimalike reaktsioonidega.

Käesoleva töö valimi hulgas olnud kümne blogi autoritest ei väitnud keegi end olevat saanud blogimisest negatiivseid õppetunde. Ilmselt need inimesed, kes on saanud valusaid kogemusi, on oma blogid ka juba kinni pannud. Siiski koorus muu jutu seest välja üks nukker iva: blogipidamine iseenesest röövib vanemalt väärtuslikku aega laste arvelt. Siin võib tõmmata paralleeli Sonia Livingstone'i tähelepanekuga “koos eraldi” elamise kohta - kaasaegsetes peredes on massikommunikatsioonivahendid nii iseenesestmõistetavad, et neist on saanud juba uued pereliikmed ning neile kulutatud aeg asendab omavahelist suhtlemist.

4.1. Võimalused teema edasiseks uurimiseks

Lähtuvalt eelpool loetletud tulemustest tekkis käesoleva töö autoril mitmeid mõtteid, kuidas võiks laste kajastamist veebipäevikutes täiendavalt uurida.

Käesolevas töös sai rakendatud kombineeritud uurimismeetodit kontentanalüüsist ja süvaintervjuust, mis andis kokkuvõttes ilmselt üsna ammendava tulemuse antud valimi kohta. Siiski annaks samade meetodite rakendamine suurema valimi peal kindlasti märksa usaldusväärsema tulemuse ja võimaluse laiapõhjalisemateks järeldusteks lasteblogide kohta üldisemalt. Seega olekski esimene võimalus antud teemat edasi uurida täiendava hulga blogide sisu läbi analüüsides ja nende autoritega vesteldes. Näiteks kui vähest teksti piirava tegurina mitte arvesse võtta, siis saaks valimisse kaasata ka suure hulga peamiselt pildimaterjalile keskendunud laste veebipäevikuid.

Teine võimalus on keskenduda rohkem tekstide kvalitatiivsele uurimisele ja üritada seeläbi selgitada, milline on lapse kuvand või laiemalt traditsiooniline viis kujutada lapsepõlve eestikeelses blogosfääris. Kuivõrd seda kuvandit pole uuritud ka “vana meedia” puhul, siis oleks huvitav teada ka neid tulemusi ning neid omavahel kõrvutada.

Siit ilmneb omakorda kolmas võimalus võrrelda lapse kuvandit Eestis samasuguse kujutluspildiga mõnes teises riigis - eelkõige meile kultuuriliselt ja geograafiliselt lähedastes riikides nagu Soome, Rootsi või miks mitte ka Venemaa. Sellised uuringud oleks kahtlemata tunduvalt aja- ja töömahukamad ning eeldaks laiema kultuurilise ja sotsiaalse konteksti hõlmamist.

5. Kokkuvõte ja järeldused

Käesolev uurimistöö vaatab Eesti blogisid, mille autoriteks on lapsevanemad, kes kajastavad neis mitte enda, vaid oma järeltulijate tegemisi. Töö eesmärk on vaadelda, millistes rollides ja mis vormis vanemad oma lapsi internetis esitavad ning uurida blogipidajate endi käest, mis eesmärgiga nad seda teevad, kuidas üldse blogimist mõistavad ja mida on selle käigus õppinud.

Teoreetilises osas leiab käsitlemist blogide ehk veebipäevikute definitsioon, lühike ajalooline taust, olemus ja liigitamine. Teoreetilist materjali on selle kohta seni avaldatud küll üsna vähe, kuivõrd internet on alles veerand sajandit vana ja selline nähtus nagu blogid ilmusid välja alles kümmekond aastat tagasi. Seejärel vaadeldakse laste käsitlemist meediasubjektidena, mille kohta pole ka traditsioonilise meedia kontekstis praktiliselt uuringuid tehtud. Kui normatiivsed ajakirjandusreeglid veel mingilgi moel piiravad laste kajastamist, siis internetis puudub aga laste esitamise kohta igasugune regulatsioon.

Empiirilise materjali kogumiseks on käesolevas töös rakendatud kontentanalüüsi ja süvaintervjuude kombineeritud meetodit. Peamiselt kontentanalüüsiks vajalike ühikute tagamiseks valis käesoleva töö autor mugavusvalimi põhimõttel esmalt välja kümme blogi, millest sai sisuanalüüsi tarbeks vaatluse alla võetud kümme viimast postitust ehk kokku 100 sissekannet. Seejärel said teostatud süvaintervjuud väljavalitud kümne blogi autoritega.

Olulisemad kontentanalüüsist selgunud faktid olid, et lapsevanemad kirjeldavad peamiselt oma laste kasvamist ja arenemist ning panevad üldse rohkem rõhku positiivsetele teemadele, kuigi on ka üksikuid blogisid, kus arutletakse pikemalt lapsekasvatamisega seotud probleemide üle. Vanemad esitavad sündmusi enamasti enda vaatevinklist ja väldivad liialt lapselikku kõnepruuki.

Süvaintervjuude tulemusel ilmnes, et lapsevanemad teadvustavad endale hästi interneti kui üleilmse võrgustikuga kaasnevaid võimalusi ja ohte. Võimalusena nähakse lähedaste ja tuttavate teavitamist ning lapsele endale hõlpsasti kättesaadava dokumendi jätmist tema elu alguse ja kasvamise perioodist. Peamiseks ohuks peetakse seda, et keegi võib luba küsimata võtta mõne lapse pildi ja seda muudel eesmärkidel ära kasutada, mistõttu

lastest paljastavaid pilte veebipäevikutesse ei panda. Samal põhjusel toimub ka tekstiline enesetsensuur, s.t. välditakse liiga personaalsetest või piinlikest asjadest kirjutamist.

Kokkuvõttes tuleb tõdeda, et kuigi saadud tulemused lükkasid ümber mitmed käesoleva töö autori poolt esialgu püstitatud hüpoteesid, olid järeldused oma olemuselt kokkuvõttes üllatavalt positiivsed:

- 1.) Vanemad kirjutavad oma lastest peamiselt enda pilgu läbi ega kasuta seejuures domineerivalt infantiilset kõnepruuki.
- 2.) Blogi pidamise peamiseks eesmärgiks on talletada mälestus lapse kasvamisest. Seejuures ei peeta sõpradega suhtlemist ja eneseväljendust blogi vahendusel eriti oluliseks.
- 3.) Vanemad on teadlikult või alateadlikult kehtestanud endale kindlad normid ja tabud, millest blogides rangelt kinni peetakse. Sissekannete juures arvestatakse alati seda, mida laps ise sellest võiks tulevikus arvata.
- 4.) Blogides kasutatakse lastest suhteliselt palju pilte, kuid paljastavaid pilte välditakse.
- 5.) Veebipäevikut pidavad lapsevanemad pole saanud blogimisel negatiivseid kogemusi ega näe seega vajadust lapsest kirjutamist lõpetada enne, kui laps läheb kooli või soovib ise oma blogi jätkata.

Kuigi käesoleva töö valimi põhjal kõikehõlmavate järelduste tegemise kohta Eesti lasteblogide kohta tervikuna võib vaielda, tuleb antud töö kontekstis siiski tõdeda, et lapsevanemad lähtuvad oma järeltulijate tegemiste kajastamisel parimatest kavatsustest ning tulemust ei pea häbenema ei nad ise ega nende lapsed.

Summary

Representation of Children in Estonian Weblogs

Current bachelor's thesis focuses on the subject of Estonian weblogs authored by parents who write about their offsprings. The research paper surveys the roles and the form the parents represent their children in on the internet and further explains why and with which goal and obtained lessons they do so by interviewing the bloggers.

Access to theoretical materials on blogging is currently still limited as the phenomenon itself is quite young compared to the rest of the mass media. Although a few books have been published on the subject and many educational materials on new media also include the topic of weblogs, there is virtually no research available on the representation of children as subjects even in the context of "traditional media".

To gather empirical data on the matter the current research combines the methods of content analyses and in-depth interviews. The units necessary for the content analysis were chosen from among ten recent posts of ten weblogs which mached the criteria of necessary amount of words, frequency of posts and role of children as the protagonists in the blog (i.e 100 posts all in all). To complete the findings of the analysis, I conducted in-depth interviews with the authors of the ten blogs.

The most important findings included the fact that in their children's blogs parents tend to focus on more positive topics such as the development of their children. There are also some blogs which convey longer discussions on the problematic issues of child-raising. While talking about the child, the parent is the story-teller, avoiding the use of childish linguistic style.

The in-depth interviews revealed that the parents are well aware of the possibilities and threats of the world-wide web. Possibilities include sharing information about their child with friends and relatives both near and far and also leaving an easily accessible diary for their child with detailed description of the period they grew up. The main threat looming on the internet is the possibility that somebody might take a picture or part of the text from somebody else's weblog and use it for improper purposes. To avoid this, parents do not upload any pictures of their children naked nor write about too personal or humiliating facts.

One of the most surprising findings was the fact that the parents who write weblogs about their children are not keen followers of other blogs of the same kind and they are also not dependent on reader comments nor the society's overall attitude towards bloggers. That also affirms that their personal need for expressing themselves is nowhere close to the need of leaving their children with a true-to-life chronicle of their childhood.

Kasutatud kirjandus

Blog.tr.ee, TOP 100, URL (kasutatud mai 2009) <http://blog.tr.ee/pages/static/top100.jhtml>

Castells, M. (2007) Communication, Power and Counter-Power in the Network Society. International Journal of Communication 1 (2007). URL (kasutatud märts 2009) <http://ijoc.org/ojs/index.php/ijoc/article/view/46/35>

Coates, T. (2003). On Permalinks and Paradigms. URL (kasutatud märts 2009) http://www.plasticbag.org/archives/2003/06/on_permalinks_and_paradigms/

Coyer, K. & Co (2007). The Alternative Media Handbook. "Blogging". Dubber, Andrew. Routledge.

Eesti ajakirjanduseetika koodeks, Eesti ajalehtede Liit, URL (kasutatud märts 2009) <http://www.eall.ee/eetikakoodeks.html>

Eesti Statistikaameti statistika andmebaas, Rahvastik - rahvastikusündmused, Elussündinud ema vanuserühma järgi, URL (kasutatud mai 2009) <http://pub.stat.ee/px-web.2001/Dialog/varval.asp?ma=RV114&ti=ELUSS%DCNDINUD+EMA+VANUSER%DCHMA+J%C4RGI&path=../Database/Rahvastik/03Rahvastikusundmused/12Sunnid/&lang=2>

Habermas, J. (2006). „Towards a United States of Europe“. URL (kasutatud aprill 2009) <http://www.signandsight.com/features/676.html>

Kirst, K. (2007). Ettevõtteblogid Eestis. Bakalaureusetöö. Ajakirjanduse ja kommunikatsiooni instituut, Tartu Ülikool, Tartu.

Lenhart, A. & Fox, S. (2006). Bloggers: A Portrait of the Internet's New Storytellers. Washington DC: Pew Internet and American Life Project. URL (kasutatud märts 2009) <http://www.pewinternet.org/pdfs/PIP%20Bloggers%20Report%20July%2019%202006.pdf>

Livingstone, S. (2002). Young People and New Media. Childhood and the Changing Media Environment. Sage Publications: London, New Dehli, Thousand Oaks.

McQuail, D. (2000). McQuaili massikommunikatsiooni teooria. Tartu Ülikooli Kirjastus, Tartu.

O'Reilly, Tim (2005). What is Web 2.0. Design Patterns and Business Models for the Next Generation of Software. URL (kasutatud märts 2009) <http://www.oreillynet.com/pub/a/oreilly/tim/news/2005/09/30/what-is-web-20.html>

Pruulmann-Vengerfeldt, P. jt (2009). Mina. Maailm. Meedia (MEEMA) uuring 2008. Ajakirjanduse ja kommunikatsiooni instituut, Tartu Ülikool, Tartu.

Rettberg, J. W. (2008). Blogging: Digital Media and Society Series. Polity Press, Cambridge.

Skrenta, R. (2005). The Incremental Web. URL (kasutatud märts 2009) <http://blog.topix.com/archives/000066.html>

Tammert, T. (2008). Isiklikud blogid Eestis. Bakalaureusetöö. Ajakirjanduse ja kommunikatsiooni instituut, Tartu Ülikool, Tartu.

Ulfsak, M. (2006). „Beebide identiteediröövid“, Eesti Ekspress. URL (kasutatud detsember 2008) <http://blog.ekspress.ee/viewdoc/75CF33C1B9484A22C22571DE0063A965>

Vihalemm, T. (2008). Meedia ja kommunikatsiooni uurimismeetodid. Süvaintervjuu. Õppematerjal. Tartu Ülikool, Tartu.

Lisad

Lisa 1 Kontentanalüüsi kodeerimistabel

A. Postituse pealkiri ja kuupäev

B. Lapse roll

1. peategelane
2. minategelane
3. kõrvaltegelane
4. laps ei esine tegelasena

C. Postituse stiil

1. esineb infantiilset kõnepruuki
2. infantiilset kõnepruuki ei esine

D. Postituse pikkus (tähemärkides)

E. Pilte/videoid postituses (arv)

F. Postituse peateema:

1. lapse kasvamine/arenemine
2. probleemid lapsega
3. väljas käimine/reisimine
4. suhtlemine teiste lastega
5. naljad
6. tervis
7. ringid/hobid
8. söömine
9. pidu
10. sugulased/pere
11. muu

G. Kommentaaride arv postituse kohta

H. Linkide arv

Lisa 2 Süvaintervjuu raamkava

Miks hakkasite blogi pidama?

Miks teie blogi on avatud/kinnine?

Millistest reeglitest (normid/tabud) blogimisel kindlasti kinni peate?

Mille alusel valite pildid?

Kui palju jälgite teiste laste blogisid ja kas võtate sealt eeskujut?

Kas olete mõelnud blogimise kui sotsiaalse nähtuse peale laiemalt, lugenud selleteemalist teoreetilist materjali, arutlenud teiste blogijatega?

Milliseid negatiivseid kogemusi on teil ette tulnud seoses blogimisega?

Millised on blogimisest saadud õppetunnid?

Mida võiks teie laps(ed) oma blogist arvata, kui ta (/nad) on piisavalt suur(ed), et ise seda lugeda?

Millal oleks paras aeg lõpetada?

Lisa 3 Kodeerimistabel

Blogi nimi	A	B	C	D	E	F	G	H
Fredi killud	26.04.09. Tegelikult issi on ka väga armas	1	5	208	0	5	0	0
	20.04.09. Küsimus koristajatädile	1	2	113	0	5	0	0
	20.04.09. Kaval-Ants	1	1	256	0	5	0	0
	02.04.09. "Kätel kandma" uus mõiste?	1	1	101	0	5	0	0
	01.03.09. Kallim kullast	1	2	144	0	5	0	0
	18.02.09. Oskusi ei maksa häbeneda	1	1	461	0	5	0	0
	17.02.09. Ood kartulile	1	1	252	0	5	0	0
	10.02.09. Tulevane väejuht	1	1	349	0	5	0	0
	10.02.09. Eva Karoliina:)	1	1	370	0	5	0	0
	10.02.09. Soolised erinevused	1	1	248	0	5	0	0
keskmine/mood		1	1	250	0	5	0	0
Kataleena ja Ats	29.04.09. Soolised erinevused	1	2	235	0	5	0	0
	21.04.09. Konkurendid	1	2	2009	0	1;7	2	0
	17.04.09. Maanik	1	1	534	1	1;5	0	0
	25.03.09. Iänäs	1	1	8	2	1;5	1	0
	25.03.09. Kata joonistab	1	1	29	1	10	0	0
	24.03.09. Parimad laululinnud	1	2	211	0	1;7	1	0
	23.03.09. Kuhu kukub täht?	1	2	260	0	5	0	0
	11.02.09. Jälle see neetud riiete teema	3	2	431	0	2	1	1
	26.01.09. Pühvel kühvel	1	2	455	0	5	1	0
	24.01.09. elu Maal	1	2	1218	0	1	1	0
keskmine/mood		1	2	539	0	1	0.7	0
Kirsi	02.05.09. Batuut	3	2	133	4	9	0	0
	28.04.09. Pühapäev Nõval	3	2	597	6	3	0	0
	22.04.09. Al	3	2	128	1	3;10	0	0
	16.04.09. Hommikune puder	1	2	15	1	8	0	0
	16.04.09. Puu otsas	3	2	24	2	3	0	0
	16.04.09. Munad!	3	2	158	2	10	0	0
	11.04.09. Saunaõhtu	1	2	9	4	5;10	1	0
	11.04.09. Kevad Viimsis	1	2	339	5	3	1	0
	08.04.09. Veel mõned pildid	1	2	39	3	10	0	0
	08.04.09. Fotograafi juures	3	2	39	8	10	3	0
keskmine/mood		3	2	148	4	10	0.5	0
Marta Emilie	04.05.09. Piknikul	1	2	41	1	3;10	0	0
	03.04.09. Minu Eesti Mõttekoda - Etta Lin	13	2	2040	5	3;4;9;2	0	3
	30.04.09. Ladies Want Drama	1	2	3568	0	1;2;4	1	0
	27.04.09. Köhas lapsed lõhnavad jõuluhane j	1	2	37	1	6	0	0
	23.04.09. Marta joonistab	1	2	115	2	1;5;10	1	0
	19.04.09. Etta elu	1	2	228	0	1;2;10	1	0
	18.04.09. Ohtralt maandumisi	1	2	279	7	1;2	3	0
	15.04.09. Lihavõtted 2009	1	2	261	4	4;9	2	0
	13.04.09. Rõõm esitleda:	1	2	14	1	1	0	0
	11.04.09. Meie muna	1	2	2385	4	1;4	3	0
keskmine/mood		1	2	897	3	1	1.1	0
Mugula lugu	03.03.09. Perereis Egiptusesse	3	1	5585	13	1;2;3;6	0	0
	16.02.09. Kus kõik linnud on?	3	1	677	0	3;5	2	0

Blogi nimi	A	B	C	D	E	F	G	H
	12.02.09. Raske kuu	3	1	3439	1	1;2;6;10	0	0
	21.01.09. Emma alustas trennidega	3	2	3153	2	1;3;7	0	0
	14.01.09. "Mina ise"	3	1	3239	0	1;2;7	2	0
	06.01.09. Palju pühi ja uus aasta	3	1	4750	3	9;10;3;2;60	0	0
	21.12.08 "Mina kaks"	3	1	2246	1	1;9;4	1	0
	17.12.08. Jõulud Nublus	3	1	2288	6	4;9	5	0
	01.12.08. Soome trip	3	1	1422	5	3;2;4	7	0
	25.11.08. Kas ma olen halb ema?	3	1	8254	0	1;2;8;3	2	0
keskmine/mood		3	1	4786	3	2;3	1.9	0
Peeter Karl	04.05.09. Kalalkäik	1	2	9	4	3	0	0
	08.04.09. Tuhala nõiakaevul	2	2	534	1	3	1	1
	12.03.09. Mauritius	2	2	541	12	3;6	0	0
	30.11.08. Nukuteater on tore	2	2	198	1	3	0	1
	05.11.08. M nagu märts	2	2	182	0	1;3;10	1	0
	05.09.08. Isa või ema	2	2	221	0	10	0	0
	28.08.08. Jälle lasteaias	2	2	1247	0	10;2;4	0	0
	27.07.08. Uus voodi!	2	2	268	1	10	0	0
	17.07.08. Vikerkaared	2	2	228	1	3	0	0
	15.07.08. Vembu-tembumaal	1	2	16	1	3	0	0
keskmine/mood		2	2	344	2	3	0.2	0
Samuel ja Susanna	13.02.09. Kodune puzzle-võistlus	1	2	22	1	1;7	0	0
	13.04.09. ***	1	2	95	4	3;7;10	0	0
	07.04.09. ***	1	1	218	0	5	0	0
	06.04.09. Eelajalooline ema	3	1	235	0	5;10	0	0
	05.04.09- Earth Hour	3	2	2313	1	1;2;11	0	0
	05.04.09. ***	4	2	54	1	10	0	0
	28.03.09. ***	1	2	1243	1	1;10	4	1
	23.03.09. Lihavõtteid oodates	3	2	192	1	7;10	3	0
	18.03.09. ***	1	1	233	0	5	2	0
	17.03.09. ***	1	1	557	1	6	1	1
keskmine/mood		1	2	516	1	10	1	0
Tormi pildid	05.05.09. Viimast vinti kuuekuune	1	1	353	1	1;3	0	0
	27.04.09. ***	1	1	20	3	3;4	0	0
	21.04.09. Kuuepoolene	1	1	712	1	1;6	0	0
	19.04.09. Kuidas Tormi peaministriga kohtul	2	2	318	4	3	0	0
	11.04.09. Harjutab käputamist	1	2	132	1	1	0	0
	09.04.09. 6-kuuse mõõdud	1	2	112	1	1	3	0
	07.04.09. Tormi ja lennuk	1	2	46	5	1;7	3	0
	01.04.09. Pilt	1	2	4	1	11	1	0
	26.03.09. Tormi harjutab istumist	1	2	72	2	1	2	0
	18.03.09. Tormi päev	1	2	175	6	1	0	0
keskmine/mood		1	2	194	3	1	0.9	0
Uku, Meritii ja Mihkli lood	03.05.09. Tegemised	1	2	491	3	5;8;3	0	0
	29.04.09. Kevad turul	3	2	986	0	3;7	1	0
	29.04.09. Lihtsad küsimused	1	2	949	1	1;5	1	0
	23.04.09. Jälle kodune	3	2	1464	0	7;6;3	2	0
	21.04.09. Tuuleee mängiiimaaaa	1	2	1057	1	1;4	4	0

Blogi nimi	A	B	C	D	E	F	G	H
	18.04.09. 18. aprill	3	2	1065	3	3	0	0
	15.04.09. Viu, viu ja kiu, kiu	1	2	479	0	1;2	0	0
	08.04.09. Vererõhk	1	2	138	0	5	0	0
	08.04.09. Tort kõhubeebile	1	2	16	1	5;10	0	0
	06.04.09. Ja veel 1 laul	1	1	188	1	5	0	0
keskmine/mood		1	2	683	1	5	0.8	0
Väike Lisette	06.05.09. Arenege terviseks	1	2	1095	1	1;8;6	3	0
kasvatab oma								
ema								
	04.05.09. Julm karastamine	1	2	1152	0	6;3	0	0
	03.05.09. Kahe tõve vahel	1	2	737	1	6	0	0
	03.05.09. Kogu Aasia lemmik nr. 1	3	2	1687	1	3	0	1
	03.05.09. Suur reisijärgne ää-aeg	1	2	861	1	1;6;3	0	0
	20.04.09. Väikesed rõõmukillud	3	2	1292	0	1;9;7;3	0	1
	17.04.09. Trillallaa-trullallaa	1	2	1039	0	1;2	1	0
	16.04.09. Kaheksa kuud täis!	1	1	1799	2	1;8	4	0
	15.04.09. Verbaalse suhtluse algus	1	1	416	0	1	0	0
	13.04.09. Neli ampsu banaani	3	2	721	0	2;8	0	0
keskmine/mood		1	2	1080	1	1	0.8	0
Keskmine/		1	2	944	2	1	0	0
mood								

Lisa 4 Süvaintervjuud

Lisa 4.1. Marta Emilie

K: Miks hakkasid blogi pidama?

V: Enne ise kirjutamist ma lugesin teiste blogisid, peamiselt tuttavate omasid. Ja siis Martaga kodus olles tekkis justkui vajadus seda kõike esiteks jäädvustada kuidagi rohkemal moel kui sajad fotod. Teiseks hakkasid lapsekasvatamise mõtted kohati ise mul peas justkui blogisse sobivat vormi võtma ja sealt oligi kuidagi hästi loogiline, et hakkan Marta päevikut pidama. Ja muidugi ka välismaal elava vanaema ja ka kohalike sugulaste pärast, kes on õhtuti tööl ning et nad ka meie igapäevast kuidagi rohkem osa saaks.

K: Miks su blogi on avatud?

V: Blogi on avalik. Ja ma ei oskagi öelda, miks. Mul millegipärast pole mingeid hirne ka selles suhtes. Ma ei suuda enda jaoks praegu ühtegi põhjendust leida, miks ma peaks

blogi kinniseks tegema. Võibolla ma olen selline avatud iseloomuga, et ma näiteks ei karda, et mind keegi võiks näiteks tänaval poes ära tunda. Nagu mõned blogijad on põhjenduseks toonud. Samuti püüan ma kirjutada lastest läbi enda, nii et sellesmõttes ei tunne ma ka, et ma kuidagi laste huve kahjustaks. Võimalik, et see küsimus tuleb päevakorda, kui lapsed suuremaks kasvavad

Blogi, ma arvan ise, pole nii populaarne ka. Kuigi ma ei tea, kui populaarne ta on, aga mind lingivad oma tuttavad, võõraid ja anonüümseid kommenteerimas ei käi, sellest järeldan, et minu kirjutatu pole atraktiivne suvalistele inimestele.

K: Millistest reeglitest (normid/tabud) blogides kindlasti kinni pead?

V: Reegel number üks on, et lastest ei avalda kompromiteerivaid pilte. Samuti piinlikke fakte, a la kaka-pissi õnnetusi detailides. Ja kui on veidi võõramate inimestega pildid või lapse sõpradest juttu siis püüan alati lapsevanematelt (või kirjutatavatest) avaldamiseks luba küsida.

K: Aga näiteks täisnimede kasutamine?

V: Kellegi teise perekonnanime ma vist pole kunagi avaldanud. Ainult enda pereliikmete omad tulevad lugedes välja. Aga see oleks ka kasvõi domeeni haldajat uurides nagunii nähtav, nii et sellesmõttes pole ma sellest saladust teinud. Aga naabrilapse täisnime ma siiski blogisse ei kirjuta. Ma arvan, et toimib selline igapäevasest elust norm, et millest ei ole viisakas ka väljaspool blogi pasundada, siis sellest ei pasunda ka blogis.

K: Mille alusel valid pildid?

V: Püüan panna peamiselt lastest. Ja kui on kellestki teisest, siis mitte eksponeerida nende kodusid jms

K: Kas sa pigem küsid siis pildil oleva kodaniku käest, kas võib teda või tema last näoga panna?

V: Jah, esmakordsel panemisel ma küsin ikka jah.

K: Aga näiteks need inimesed, kellega oled blogivõrgustiku kaudu nagunii seotud, oleks ilmselt leplikumad ja neilt ei pea tingimata küsima?

V: Ma arvan, et ma võtan neid teisi blogijaid nagu nende omade reeglite järgi võibolla. Või püüan neist mitte presenteerida rohkem, kui näiteks sealtsamast kõrvalolevast lingist välja ei tule. Mitte rohkem, kui nad ise presenteerivad. Aga kusjuures ma arvan, et nad isegi ei ole leplikumad ja muidugi peaks ilmselt neid teavitama ikkagi. Ja alati selliseid lingin, ka võibolla selle mõttega, et siis nad kohe näeks, et neist on kirjutatud.

K: Kui palju jälgid teiste laste blogisid ja kas võtad sealt eeskujut?

V: Üldiselt väga palju ja järjepidevalt ma võõraid blogisid ei jälgi. Oma blogrollist ehk järjepidevamalt ja tuttavaid kõige truumalt. Sellist võõrastest blogidest tugigruppi ja suhtlusringkonda ei ole sellesmõttes tekkinud.

K: Kas ja millist teoreetilist materjali oled blogimise kohta lugenud?

V: Teoreetilist materjali ma lugenud pole. Võibolla kuidagi kuskilt üldise infomüra seest vahel mingeid a la vanade blogijate a la Teller mõtteid blogimise teemadel.

K: Aga kodus näiteks mehega arutlete sel teemal?

V: Ei ole arutlenud. Ainult niipalju, et kirjutama peaks nii nagu on tunne, siis ongi päevakajaline ja hea. Et ei tohiks ennast lasta väljastpoolt häirida, sest siis võib hakata kirjutama nii, nagu see tegelikult pole.

Aga sellele ma olen mõelnud ise küll, et kuidas neid kasvõi blog.tr.ee välja loetavaid uusi trende vahel enda blogi kasuks kasutada. No a la twitter võibolla ehk. Et mitte tingimata ise twittida, aga a la oma blogis twitteri-stiilis blogida. Kasutada selliseid trende, mis parasjagu seda valdkonda iseloomustavad - kas siis videoblogid, ühiskokkamised, ühispildistamised, suhtlusportaalide stiilis lühiblogimist vms. Et oma seda igapäeva ka selliste nurkade alt tutvustada. Kuigi eks need asjad pole ju midagi uut, juba proua Bulgakova kirjutas herr Bulgakovi päevikusse lihtsalt, et täna sadas vihma.

K: See tähendab, et iga postitus peaks olema maksimaalselt 200 tähemärki pikk?

V: Nojah, et kui ma siiani olen ikkagi kirjutanud siis, kui on natukene ikka midagi kirjutada, siis miks mitte kirjutada, et Martal oli täna hea tuju. Aga üldiselt jah, tunde järgi, endale sellesmõttes teistest blogidest eeskujut mõttes ettekirjutusi ei tee. Küll aga vahel vaatan, et mida ja kuidas ma ise ei kirjutaks, et mida endal huvitav lugeda pole: a

la, kui söömisest kirjutada, siis mitte lihtsalt et täna sõime kaks lusikatäit putru ja kolm lusikatäit püreed, vaid püüan nagu ikka... kuidas nüüd öeldagi, diibimalt, noh, et niimoodi üldisemalt. Võibolla nii, et kunagi tal oleks huvitav seda teemat siis üldiselt lugeda, mitte iga teine postitus lihtsalt faktina, et täna puder, homme kolm ampsu püreed või umbes nii eks. Ja muidugi käikudest, et kui on selline käimine, kus ma saan pisut ka midagi olulist edasi lapse jaoks näiteks anda, et mis talle selle käimise juures oluline oli või mulle siis lapse arengu juures oluline. Et niisama pilt ja mina olin siin, püüan ka vältida. Ja muidugi selliseid emotsionaalseid kommentaare ja hinnanguid päevaoliitilistel teemadel püüan vältida, eriti kui see pole lastega seotud.

K: Miks sa siis näiteks üldse omaenda blogi ei pea?

V: Vot, ma vist ei suudaks seda välja kanda. Sellesmõttes on lastest blogimine safe bet. Mina kirjutan enda lastest, see on üdini minu, aga ma ei pea ennast muus elus nii pädevaks, et kui ma täna a la kirjutan Keskerakonnast halvasti, siis et ma kahe aasta pärast ennast ei häbeneks kuidagi... No sellesmõttes, et ma ilmselt Keskerakonda muidugi kiruks jutus ka kolme aasta pärast, aga ma ei julge sellistes teemades kirjutades justkui vastutust võtta, ma arvan, et ma pole ka hea kirjutaja.

K: Milliseid negatiivseid kogemusi on ette tulnud seoses blogimisega?

V: Pole üldse tulnud.

K: Millised on blogimisest saadud õppetunnid?

V: Ma ei teagi, need õppetunnid on pigem sellised, et kõik võib alati muutuda. Ja et kirjutamine ise ongi üks hea õppetund, saab sageli asjad palju selgemaks mõeldud ja muidugi endast välja kirjutatud. Et see progressis ja arengus paneb nagu kindlad versta-postid maha. Mingit sellist negatiivset õppetundi ma pole veel küll saanud, õnneks, sülitän kolm korda üle vasaku õla.

K: Mida võiks lapsed oma blogist arvata, kui nad on piisavalt suured, et ise seda lugeda?

V: Ei tea, ootan huviga, millal nad ükskord seda lugeda saavad. Kui ma mõtlen, kuidas ma neid väheseid kasvõi kasvamise ja kaalu teemal oma ema üleskirjutatut loen, siis see on midagi väga-väga lähedat. Ma loodan, et Martal ja Ettal on sama tunne ja rohkem

veel, sest nad isegi saavad mitte ainult numbreid, vaid pisut sisutihedamat kirjeldust. Ma vahel küll kardan, et ma kipun kirjutama äkki kuidagi liiga negatiivselt ja labastavalt vahel - äkki see pole üldse see, mida ma tahan, et nad saaksid kunagi lugeda. Samas, ma arvan, et kõige tähtsam on kirjutada ikkagi südamega ja ausalt, siis on neil kõige parem lugeda, sest mu liiga mõistusega kirjutatud raamat võib neile hoopis väga igav lugeda olla, mis siis, et peategelasteks on nemad.

K: Millal oleks paras aeg lõpetada?

V: Ma arvan, et siis, kui läheb pushimiseks. Justnimelt siis, kui kirjutad kirjutamise pärast ja see kirjutatu ei ole enam see, mis päriselt. Ja vahel ma mõtlen, et kui ma ei kirjuta enam Martast ja Ettast vaid blogi-Martast ja blogi-Ettast, siis tuleb teha vähemalt paus.

Lisa 4.2: Tormi pildid

TORMI PILDID

teisipäev, 5. Mai 2009

Viimast vinti kuuekuune

Tormi ametlikult nii roomab kui käputab. Kui on sobiv aluspind siis neljal käpal, kui libe põrand siis nagu luuraja kõhu peal. Edaspidi, tagurpidi - kuidas vaja. See on siis nüüd viimase nelja päeva asi. Ametlikult on lennuväljal esimene päike võetud ja lennuk ära nähtud (ja kuidas issi sellega lendab). Nii see elukene veereb :)

Postitaia Kadri kell **13:24**

K: Miks hakkasid blogi pidama?

V: Alustasime lapse sünnist, seega seitse kuud tagasi. Esiteks oleme me "vanad blogijad" ja tundus loomulik, et ka laste tegemiste jaoks on omad blogid. Teiseks, et vanavanemad, tädid-onud ja teised huvitatud sõbrad saaksid värsketest arengutest kiiresti informeeritud. Üks põhjus on veel see, et blogisse saab rohkem ja operatiivsemalt/lihtsamini kirja kui "Esimesse raamatusse".

K: Miks teie blogi on avatud?

V: Blogi on avatud, kuna ei kirjuta sinna midagi nii privaatset, mis võiks lapse huve kahjustada.

K: Millistest reeglitest blogimisel kindlasti kinni pead?

V: Otseselt reegleid sõnastanud pole, kuid iga postituse puhul lähtun küsimustest: "Kas laps ise tahaks sellist postitust avaldada kui ta oleks suurem?", "Kas postitus ei ole liiga isiklik?", "Kas postitus võiks kuidagi kahjustada lapse huve?"

K: Mille alusel valid pildid?

V: Kuna mina ei ole liiga osav kirjutaja, siis üritan pigem piltitega emotsiooni ja infot edastada. Enamasti ongi blogipildid tehtud blogi jaoks. Pildi valikul üritan lähtuda põhimõttest, et kui see pilt kuskil internetis ringlema satub, siis ei ole sellest midagi halvasti. Näiteks alastipiltide puhul mõtlen sellele viimasele punktile.

K: Ehk et siis päris alastipilte ei pane?

V: Jah, kuigi iseenesest fotograafina paneksin, siis austades lapse isikut ikkagi ei pane.

K: Kui palju jälgid teiste laste blogisid ja kas võtad sealt eeskujut?

V: Loen tuttavate laste blogisid ja nende tuttavate laste blogisid. Eriti toredad on "lapsesuu"-ütlemised. Proosalise külje pealt, lapsevanemana on hea teada, et teistel esineb samasid muresid, mis meil. Samas oskab mõni kirjutada lausa ilukirjanduslikult või humoorikalt ja see on igati positiivne ja tore lugemine.

K: Kas oled mõelnud blogimise kui sotsiaalse nähtuse peale laiemalt, lugenud selleteemalist teoreetilist materjali, arutlenud teiste blogijatega?

V: Oleme mõelnud ja arutanud tuttavate blogijatega. Kui esialgu tundus see üksikute enesepaljastajate ja edevate reana, siis tänaseks on see tõesti sotsiaalseks nähtuseks saanud ja blogimist peetakse normaalseks suhtlusviisiks. Minu meelest on ta seda muidugi algusest peale olnud.

K: Milliseid negatiivseid kogemusi on sul ette tulnud seoses blogimisega?

V: Õnneks ei ole negatiivseid kogemusi, sest selleks ei saa pidada mõnede blogide seisukohtadega mittenõustumist.

K: Millised on blogimisest saadud õppetunnid?

V: Kuigi blogi on selle pidaja isiklik asi, siis postitused, mis puudutavad lähedasi inimesi peavad olema läbimõeldud nii, et need ei riivaks kedagi. Iseenesest on see ju otsesuhtluses loomulik, aga millegipärast kiputakse internetis seda teinekord unustama.

Ise olen seda üritanud alati järgida, aga ennast olen mõnest teise inimese postist puudutatud tundnud (selle blogijaga ei lähe meil ka "päriselus" arvamused kokku).

K: Mida võiks su lapsed oma blogidest arvata, kui nad on piisavalt suured, et ise seda lugeda?

V: Loodan et nad võtavad seda kui "esimest raamatut" - kusjuures sellest võikski teha trükitud raamatu.

K: Millal oleks paras aeg lõpetada?

V: Siis kui laps hakkab ise oma blogi pidama - mis ei ole kindlasti kohustuslik - või kui ta on nii vana, et minul on aeg lõpetada tema eest rääkimine. Või kui ta palub lõpetada. Näiteks vanema lapse blogisse kirjutan ma nüüd ainult tema nõusolekul - ta ise ei viitsi kirjutada.

K: Miks te kahte blogi kokku ei pane?

V: Ei ole selle peale isegi mõelnud eriti.

K: Kas vanem laps on muidu ise ka kirjutanud postitusi või ainult sina tema eest?

V: Ta ikka vahest kirjutab ise ka. Ja erinevad sihtgrupid on vist, kuigi ma ei tea väga Riine sõpru, kes tema blogi loeks, vast paar tükki.

Lisa 4.3. Samuel ja Susanna

SAMUEL JA SUSANNA

"MIS ASI SEE ELUTAJU ÕIETI ON?" KÜSIS PELLE. "KAS SEE ON MIDAGI NIISUGUST, MIDA SA OMA KÄTES TUNNED?" MALIN HEITIS ÕRNA PILGU VÄIKEVENNALE. "MA USUN, ET TA SINU JUURES ON PIGEM JALGADES. KUI SA ÜTLED, ET SU JALAD ON NII HIRMUS HÜPAKAD, SIIS SEESAMA ONGI ELUTAJU!" (VÄIKE TJORVEN, POOTSMAN JA MOOSES)

MEIE LINGID

Fotomeenutused

VEEBIPÄEVIKU ARHIIV

▼ 2009 (33)

▼ Mai (13)

Täna käis kirjakandja ;)

Päeva pärl Samuelilt

[Michelangelo Buenanotte](#)

*** ...

[Italiano vero](#)

[Siena](#)

[Lõuna-Toskaana rannikul](#)

[Emmel avanes emadepäeva hommikul telgist välja v...](#)

[Emadepäev](#)

[Ninja Tartarugha \(it.k Ninja Kilpkonn\)](#)

ESMASPÄEV, 13. APRILL 2009

Kodune puzzle-võistlus

POSTITAJA WASSID KELL 19:59 0 KOMMENTAARID

K: Miks hakkasid blogi pidama?

V: Kaugel olevate vanaemade pärast. Ka sõbrannade pärast.

K: Kas seda aspekti ei olnud, et kõikidel sõpradel on ka blogid ja nad nagu ootasid, et millal siis teie kirjutate?

V: See tuli alles hiljem. Osasid sugulasi näeme nii harva ja ikkagi põhilielt neile mõeldes sai alustatud. Aga siis hakkas blogi oma elu elama. Üldiselt ma hoian konservatiivset joont. Üks mu põhilisi soove oligi lapse arengu veebipäeviku pidamine. Kui Samuel sündis, siis hakkasin arvutisse lihtsalt Word'i-dokumendina kirjutama, aga kui siis blogi tuli, siis oli see nagu mingi õnnistus - raamat põleb ära või võib mistahes juhtuda, aga internetti jääb ju kõik alles.

K: Aga miks see ära vajus - ajapuudusel?

V: Ei saaks öelda, et aega ei ole. Me käisime ühel suvel pikal puhkusel ja pärast ei saanud enam järje peale. Sageli ei saa pilte kaua kätte ja siis mõtlen, et ilma piltideta ei

viitsi kirjutada. Siis aga tuleb vahepeal nii palju sündmusi peale, et enam ei jõua kõiki kirja panna ja osad teemad vajuvad eest ära. Pilt on ikka hästi oluline. Võtan puhtalt selle järgi, et mulle endale meeldib lugeda teiste blogidest neid jutte, kus on ka pildid. Muidu peab olema ikka väga hästi kirjutatud, et ma viitsiks lugeda.

K: Miks teie blogi on kinnine?

V: Olen surfates sattunud blogidele ja ei taha, et mingi suvaline inimene satuks minu blogisse samamoodi. Kas mul on õigus tervele ilmale rääkida oma lastest? Pealegi Samuel on juba nii suur, 6aastane ja läheb varsti kooli.

K: Sa tunnend ise teiste blogisid lugedes, et tungid kellegi eraellu?

V: Kui tekstist on aru saada, et see on mõeldud lähedasemale ringile, siis mul on jah imelik tunne. Laste privaatsuse küsimus - internetiasi on ju täiesti kontrollimatu. Meie ajal ei olnud blogimist, seega me ei suuda ette kujutada, mis see võib kaasa tuua endaga. Ma ei taha spetsiaalselt kedagi eemal hoida, mul pole ju midagi varajata, aga ma tahan omada ülevaadet, palju lugejaid on.

K: Palju teil on lugejaid?

V: Alla 30, hästi vähe. Naljakas oli see, kuidas kõikidele vanatädidele hakati kontosid tegema, et nad saaks lugemas käia.

K: Millistest reeglitest (normid/tabud) blogimisel kindlasti kinni peate?

V: Ei pane paljaid pilte lastest, ei lahka perekonnaprobleeme, hoian ikka lastejoont. Kui otsapidi riivab üldisemaid ellusuhtumisi, tõekspidamisi, siis las ta olla. Linke pole sellepärast ka pannud, et mul on hästi oma laste keskne. Meie Tallinna ja Tartu tutvuskonnad on nii erinevad, nad ju omavahel ei tunne ja miks peaks teised tundma võõraid inimesi meie blogide kaudu. Olen ise sattunud peale võhivõõrale, kelle blogis oli link minu blogile ja ma kirjutasin talle ja palusin selle maha võtta. Kui keegi tuleb ja palub, et tee mind oma blogi lugejaks, siis ma muidugi panen.

K: Paljaste laste piltidest juba oli juttu, aga mis kriteeriumite järgi veel pilte valid?

V: Pildi kvaliteedi alusel. Kui on ilus looduspilt, kus pole ühtegi last, siis ma panen. Praegu ma pean telefoniga pilte tegema, see on täiesti küündimatu. Katsun mitte panna pilte teistest inimestest, kelle suhtumist blogindusse ma ei tea.

K: Aga nendelt inimestelt siis luba ei ole küsinud?

V: Ei ole, pigem jätan panemata.

K: Kui palju jälgid teiste laste blogisid ja kas võtad sealt eeskujju?

V: Üldse kokku ma jälgin vast alla kümne blogi, võibolla lausa kuut-seitset ja lasteblogisid veel vähem. Eks sellest lasteteemast saab ühel hetkel ka lihtsalt kõrini. Peab ikka olema erakordselt hea kirjutaja, et oleks huvitav lugeda. Valdav enamus on ikka nii igavad lugeda. Kui ma ise blogimisega alustasin, siis ma vaatasin rohkem ringi, läbi linkide teistesse blogidesse liikudes, kokku võibolla 20 blogi vaatasin läbi ja üldpilt oli ikka masendav.

K: Kas oled mõelnud blogimise kui sotsiaalse nähtuse peale laiemalt?

V: Kui kaalukausile panna, siis peale jääb ikka positiivne külg - kontakt inimestega, kes muidu oleks sinu jaoks kadnud, inimesed, kellega sa muidu liiga tihedalt ei suhtle. Ma eelistaks seda, et nad minust midagi ikka teavad, et kui me tänaval kohtume, siis on, millest rääkida. See aitab suhelda üle pikkade pauside. Rääkimata nendest, kes elavad välismaal. Mul on kolm sõbrannat, kes elavad välismaal ja kõigile ükshaaval ju lihtsalt ei jõua kirjutada.

K: Milliseid negatiivseid kogemusi on ette tulnud seoses blogimisega?

V: Mul on sageli jäänud piinama see, et kui ma hakkam tegeva sissekannet, siis ma mõtlen samal ajal, et ma peaks ju tegelema praegu oma lastega. Siis ma ei ole ju eriti kontaktne. Õnneks meil on eraldi kabinet, kus on lauaarvuti, mitte ma ei istu laptopiga laste keskel. See on ju igas teises olukorras ka nii, et vastik on suhelda inimesega, kes koguaeg on arvutis. Näiteks arst terve vastuvõtu aja ainult arvuti taga klõbistab ega vaata kordagi patsiendile otsa. Meil on naabrid sellised, et kui isa on kodus, siis on ta alati arvutis ja klapid peas ja laps joonistas isadepäevaks pildi, kus isal on klapid peas. Mind teeks see ärevaks. Aga ma teadvustan seda probleemi. On tulnud ette olukordi, kus ma teadlikult eelistan blogimise asemel olla oma lastega.

K: Kas võiks öelda, et see ongi sinu blogimisest saadud õppetund?

V: Hiljuti ma diagnoosisin endal arvutisõltuvuse. Kui hakkas paastuaeg, siis ma mõtlesin, et kui muidu piiratakse 40 päevaks söömist või mingeid lõbustusi, siis

prooviks 40 päeva paastuda arvutist ja telekast nii palju kui võimalik - mitte ekstreemselt, aga viia nende kasutamine miinimumini. Leppisime lastega kokku, et nemad samal ajal loobuvad televiisorist, tingimusel, et mina selle asemel mängin nendega. Nad olid hoobilt nõus! Mul polnud mingeid läbirääkisi vaja nendega maha pidada. Ja tulemus: lapsed said sellega ideaalselt hakkama, aga mina ei saanud. Ma ei suutnud mitte logida Facebooki ja sõbrannade blogidesse, mul isegi ilmnisid kõik võõrutusnähud - ärevus ja närvilisus jne. Samuel tuletas mu lubadust siis meelde, et "emme, sa pidid ju meiega hoopis mängima" ja mul oli nii kurb meel. Tõenäoliselt oleme me sõltuvamad kui me eales oskame teadvustada.

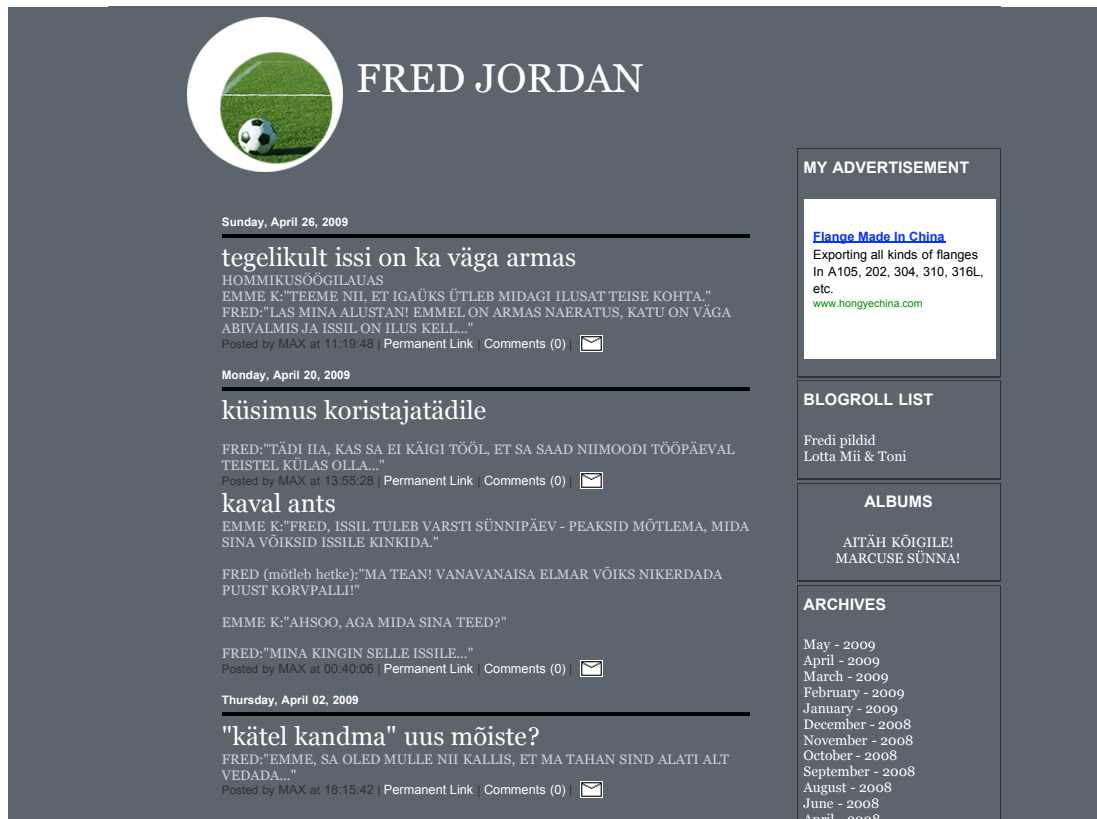
K: Samuel on juba nii suur poiss, et ilmselt oskab lugeda - mida ta ise oma blogist arvab?

V: Ta küll loeb vabalt trükitähti ja tunneb ka kirjatähti, aga oma blogi vastu ei ole tal huvi tekkinud ja ma pole teda ka julgustanud. Ta vaatab arvutist lihtsalt pilte. Aga ma olen mõelnud, et enne kui ta kooli läheb ja hakkab Rate'i ja igasugu muid saite külastama, siis tuleb ise see asi ära proovida.

K: Millal siis oleks paras aeg tema eest blogimine lõpetada?

V: Kui ta hakkab ise huvi tundma, siis ma kindlasti lõpetan ära. Siis ta saab ise otsustada, mil viisil ta tahab seda edasi teha. Ilmselt läheb sinna veel aega, kui tal tekib huvi. Mida kaugemale see jääks, seda parem oleks. Kui vaatad inimeste Orkuti kontosid, siis ikka käed vajuvad rippu - isegi täiskasvanutel pole mõistust peas, pole siis lootust oodata, et lastel see teadmine orgaaniliselt kaasas oleks. Arstina ma olen mõelnud, et kui kummaline on see, et patsient võib guugeldada arsti ja vastupidi ja õpilane õpetajat ja saada igasugu infot sõltuvalt inimese enese teadlikkusest. See kõik on ikka päris hirmutav.

Lisa 4.4. Fred Jordan

FRED JORDAN

Sunday, April 26, 2009

tegelikult issi on ka väga armas

HOMMIKUSÕOGLAUAS
EMME K: "TEEME NII, ET IGAÜKS ÜTLEB MIDAGI ILUSAT TEISE KOHTA."
FRED: "LAS MINA ALUSTAN! EMMEL ON ARMAS NAERATUS, KATU ON VÄGA ABIVALMIS JA ISSIL ON ILUS KELL..."
Posted by MAX at 11:19:48 | [Permanent Link](#) | [Comments \(0\)](#) | [✉](#)

Monday, April 20, 2009

küsimus koristajatädile

FRED: "TÄDI IIA, KAS SA EI KÄIGI TÖÖL, ET SA SAAD NIIMOODI TÖÖPÄEVAL TEISTEL KÜLAS OLLA..."
Posted by MAX at 13:55:28 | [Permanent Link](#) | [Comments \(0\)](#) | [✉](#)

kaval ants

EMME K: "FRED, ISSIL TULEB VARSTI SÜNNIPÄEV - PEAKSID MÕTLEMA, MIDA SINA VÕIKSID ISSILE KINKIDA."
FRED (mõtleb hetke): "MA TEAN! VANAVANAISA ELMAR VÕIKS NIKERDADA PUUST KORVPALLI!"
EMME K: "AHSOO, AGA MIDA SINA TEED?"
FRED: "MINA KINGIN SELLE ISSILE..."
Posted by MAX at 00:40:06 | [Permanent Link](#) | [Comments \(0\)](#) | [✉](#)

Thursday, April 02, 2009

"kätel kandma" uus mõiste?

FRED: "EMME, SA OLED MÜLLE NII KALLIS, ET MA TAHAN SIND ALATI LÄT VEDADA..."
Posted by MAX at 18:15:42 | [Permanent Link](#) | [Comments \(0\)](#) | [✉](#)

MY ADVERTISEMENT

[Flange Made in China](#)
Exporting all kinds of flanges
In A105, 202, 304, 310, 316L,
etc.
www.hongyechina.com

BLOGROLL LIST

Fredi pildid
Lotta Mii & Toni

ALBUMS

AITÄH KÕIGILE!
MARCUSE SÜNNA!

ARCHIVES

- May - 2009
- April - 2009
- March - 2009
- February - 2009
- January - 2009
- December - 2008
- November - 2008
- October - 2008
- September - 2008
- August - 2008
- June - 2008
- April - 2008

K: Miks hakkasid blogi pidama?

V: Pidasime sünnimisest saati lapse päevikut, kuhu sai üles kirjutatud päeva tegemisi ning uusi sõnu. Kuna poiss hakkas väga vara rääkima, siis alguses tuli iga päev tuhandeid kilde, mida kõiki ei jõudnud päevikusse üles kirjutada. Siis vahel saatsin e-mailiga emale niisama, et päeva rõõmsalt alustada.... ja siis internetis häkkides sattusin kogemata blog.com'i peale. Kuna enamus aega veedan arvutis, oli palju lihtsam hakata neid nalju blogisse sisestama kui päevaraamatusse.

K: Ja nüüd on poisil lausa kaks blogi - killud ja pildid on eraldi?

V: Ma ei ole suurem asi fotograaf, sellepärast oli alguses vaid naljablogi, aga kui Fred suuremaks sai, siis muutus jutt nii mõistlikuks, et selliseid lapsikuid ütlemisi muutus harvemaks ja polnud enam midagi panna. Siis sai tehtud pildiblog, põhiliselt vanematele vaatamiseks.

K: Aga miks ikkagi mitte samasse kohta pilte panna?

V: Alguses tahtsin hakata samasse pilte toppima, aga tol hetkel oli blog.com'i pildi lisamine juba keeruline. Siis oli juba sõbrannadel ka pildiblogisid ja seda kaudu leidsin blogspot.com'i, seal oli palju lihtsam..

K: Seega puhtalt tehniline põhjus?

V: Jep.

K: Miks teie blogi on avatud?

Kuna blogi aadressi olen "levitanud" vaid sõprade-sugulaste ringis, ei näe põhjust seda kinniseks muuta. Siiski olen ära keelanud kommentaarid, sest nendesse hakkasid tekkima imelikud lingid viirustele.

K: Millistest reeglitest (normid/tabud) blogimisel kindlasti kinni pead?

V: Põhimõttelisi reegleid ei ole seadnud - naljablogisse läheb kõik, mis tundub naljakas. Alguses püüdsin nimesid mitte kirjutada, ei tea, kas olen sellest lõpuni kinni pidanud: et emme K ja tädi P.

K: Mille alusel valite pildid?

V: Nagu ütlesin, ei ole ma suurem asi pildistaja. Põhimõtteliselt lähevad kõik sündmused blogisse, kus Fred või Katerin osalenud on, kui just fotokas koju ei jäänud. Vahel on väga raske valikut teha piltidest, sest minu aparaadis on rõhk kvantiteedil, mitte kvaliteedil.

K: Kas sul ei ole põhimõtet, et ei pane pilte, kus laps on alasti või kus on võõrad inimesed?

V: Võõrad inimesed on mänguväljakutel-kunstiringis ikka pildile jäänud, aga päris paljalt ei eksponeeri.

K: Kui palju jälgite teiste laste blogisid ja kas võtate sealt eeskujut?

V: Sõbrannade blogisid käin tshekkamas kindlasti nädalas korra. Eeskujut ei võta, vähemalt teadlikult mitte.

K: Kas olete mõelnud blogimise kui sotsiaalse nähtuse peale laiemalt, lugenud selleteemalist teoreetilist materjali, arutlenud teiste blogijatega?

V: Ei

K: Milliseid negatiivseid kogemusi on ette tulnud seoses blogimisega?

V: Ainuke negatiivne kogemus oligi levitatavad viirused, kommentaaride kaudu.

K: Millised on blogimisest saadud õppetunnid?

V: Õppetunde ei ole saanud.

K: Kas ise ei ole mõelnud, et mis see näiteks tähendab, kui Fred läheb kooli ja tema klassivennad ütlevad: hehee, lugesin su blogi?

V: Kusjuures ma kinkisin abikaasale 2006. aasta isadepäevaks Fredi kogutud kildudest raamatu (siis olin umbes pool aastat neid kirja pandud) ja Fred vahel nõuab unejutuks oma kilde.

K: Trükkisid blogi välja?

V: Jah, no kujundasin teksti ka ikka Wordis ja Fred joonistas pildid juurde. Et kui oli rebase kohta kild, palusin tal rebase joonistada ja kui pere kohta, siis tuli pere pilt kõrvale jne. Ja tegin teosele diplomitöökoite.

K: Mida võiks lapsed oma blogidest arvata, kui nad on piisavalt suured, et ise seda lugeda?

V: Ma arvan, et lastel on pigem lahe vaadata neid blogisid. Samas ma arvan, et kui nad piisavalt suured on ja nendele see ei meeldi, saan blogi ka kinniseks muuta või ära lõpetada. Praegu ongi päevik blogiga asendunud.

Minu vanemad pidasid minu kohta päevikut kuni 14. eluaastani. Sain selle endale Fredi sünni puhul. Näiteks kui meid on kutsutud mõne minu sõbra lapse sünnipäevale, kellega me suhtlemegi vaid sünnipäevadel, siis ma näitan Fredi blogist Fredile ette, kelle sünnale me läheme - eelmiste aastate piltidel.

K: Millal oleks paras aeg lõpetada?

V: Mul on plaanis varsti nii pildiblogi kui killukas ka paberile panna. Et koolilõpu kingituseks neile päevik üle anda.

Lisa 4.5: Mugula lugu

SEARCH BLOG FLAG BLOG Next Blog» Create Blog | Sign In

MUGULA LUGU

"PÄKAPIKKUDESSE TULEB USKUDA, KÜLL NAD SIIS TULEVAD KA"

TUESDAY, MARCH 3, 2009

Perereis Egiptusesse

Oeh, küll on ikka hea kodus olla.

20.02. startisime Egiptusesse. Reisiseltskonda kuulusid: MUGUL, Emma, Mina, Issi, Mana, Triinu, Vantsel, Tom ja Timo. Lend läks meil hästi. Kumbki laps ei nutnud kordagi ja pidasid ennast ilusti üleval. Loomulikult oli vaja MUGULA järgi seal joosta, aga no selles pole midagi uut. Ma olen kunagi näinud filmi "Lennuplaan" ja oh kui jube see oli. Laps kadus lennukis ära. No ja siis ma loomulikult pidin kogu aeg teadma kus ta on ja mis ta teeb. Pealegi kartsin ma, et ta äkki näpib mingit nuppu mis kõik tuksi keerab. Nt avab ukse :) Igatahes on ta korduvalt teinud asju millele on järgnenud katastroof, seega ma lennukis tõesti sellega riskida ei tahaks.

BLOG ARCHIVE

- ▼ 2009 (8)
 - ▼ May (2)
 - Emma tõusis püsti!
 - Emadepäev
 - March (1)

K: Miks hakkasid blogi pidama?

V: Hakkasin blogi pidama kaks nädalat enne oma esimese lapse sünni ja selleks, et kõik tähtsad tegemised, arenguetapid ja mõtted kirja panna. Kunagi on endal hea lugeda ja ehk lastel ka.

K: Miks ikkagi hakkasid blogi pidama juba enne lapse sünni?

V: Kui aus olla, siis mul lihtsalt tol päeval, kui esimest korda kirjutasin, viskas tõsise kopa ette. Tahtsin juba kangesti oma beebiga kohtuda ja otsustasin siis ka veidike tema ootusest kirjutada.

K: Kumb aspekt on blogimise juures olulisem - kas see, et saad ise oma mõtteid "välja elada" või et lapsele jääks mälestus oma lapsepõlvest?

V: Ma arvan, et oma mõtete vahetu välja elamine ongi kõige ehedam mälestus sellest, mis juhtunud.

K: Kas sa pole mõelnud lihtsalt enda blogi pidada?

V: Endast ma blogi ei kirjutaks.

K: Miks teie blogi on avatud?

V: Blogi on avalik, kuna mul on palju sõbrannasid, kes elavad välismaal või kellega lihtsalt palju kokku ei puutu enam, aga samas soovivad nad kõik teada, mis minu elus toimub. Kuna ma tõesti ei jõua neile kõigile e-maile saata, siis tegin blogi avalikuks.

K: Küll aga kasutate sa oma lapsel blogis varjunime?

V: Blogis on see jah teadlik valik, et ma tema pärisnime ei kasuta. Emmat ma lihtsalt ei taha kutsuda Mugul 2 ja siis tema on seal oma õige nimega.

K: Millistest reeglitest blogimisel kindlasti kinni pead?

V: Ma ei kirjuta kunagi asjadest, mis ei ole otseselt lastega seotud.

K: Mille alusel valide pildid?

V: Proovin valida jutule lisaks sobivad pildid.

K: Kui palju jälgid teiste laste blogisid ja kas võtad sealt eeskujut?

V: Ma loen aeg-ajalt paari blogi veel, aga kahjuks väga aega pole selleks. Eeskujut ei võta. Ma olen oma tutvusringkonnast esimene laste blogi pidaja - seega äkki võtavad nemad hoopis minust eeskujut.

K: Kui oluline on sinu jaoks blogides kommenteerimine (näiteks, kas sind innustab kirjutama see, kui keegi regulaarselt sinu blogisse kommentaare jätab) ja linkimine teistesse blogidesse?

V: Mina ise pole väga usin arvamuste kirjutaja, aga vahest ikka. Enda blogis mulle meeldib küll kui kommenteeritakse. Mind innustab jah see.

K: Kas oled mõelnud blogimise kui sotsiaalse nähtuse peale laiemalt, lugenud selleletemalist teoreetilist materjali, arutlenud teiste blogijatega?

V: Ei.

K: Milliseid negatiivseid kogemusi on ette tulnud seoses blogimisega?

V: Ei olegi tulnud midagi ette. Eks vahest mõni blogimise vastane sõbranna küsib, et miks ma oma elu maailmale näitan, aga see ei kõiguta mind üldse.

K: Millised on blogimisest saadud õppetunnid?

V: Peamiselt see, et teen kirjavigu.

K: Kas kirjavigade tegemist on keegi lugejatest siis ette heitnud?

V: Ette ei ole õnneks keegi heitunud. Paar korda on lihtsalt heatahtlikult soovitatud midagi ära parandada.

K: Mida võiks lapsed oma blogist arvata, kui nad on piisavalt suured, et ise seda lugeda?

V: Kuna ma seda nende ja enda jaoks teengi, siis loodan, et nad on selle üle väga õnnelikud hiljem. Mõte oleks seda nende eest varjata ja siis kunagi kõik näiteks kokku panna raamatuks ja neile see kinkida. Ideaalne oleks see kingitus üle anda siis, kui nad ise isaks-emaks saavad.

K: Millal oleks paras aeg lõpetada?

V: Ma polegi selle peale kunagi mõelnud, aga äkki siis, kui nad kooli lähevad, muudan oma blogi rohkem peretegemiste-keskseks.

Lisa 4.6. Katalena ja Ats

The screenshot shows a blog interface. At the top, there is a navigation bar with a search box, 'SEARCH BLOG', 'FLAG BLOG', and 'Next Blog~'. On the right, there are links for 'Create Blog' and 'Sign In'. The main header area has the title 'Katalena ja Ats' and a subtitle 'Katalena ja Ats on õde ja vend, kes elavad ühes kaunis Harjumaa vallas keset metsi ja rabasid.' Below this, there are two blog posts. The first post is dated '29.4.09' and titled 'Valged käed'. The second post is dated '21.4.09' and titled 'Konkurendid?'. To the right of the posts is a sidebar with a yellow box titled 'Pane tähele!' containing a message, and a 'Blog Archive' section listing posts from 2009.

K: Miks hakkasid blogi pidama?

V: Lasteblogi hakkasin pidama sellepärast, et oleks endal hea hiljem vaadata, kuidas laps arenenud on. Näiteks igasugused naljakad ütlemised lähevad ju kohe meelest ära, kui kirja ei pane. Teine põhjus on see, et nii on sugulastel/tuttavatel hõlpsam ennast meie eluga kursis hoida. Ja kolmanda põhjuse, miks ma küll ei alustanud, aga miks ma jätkan blogimist avastas ma alles teise lapse sündides. Praegu olen ma üle kolme aasta bloginud ja mu väiksem laps on sama vana kui oli suurem siis, kui ma alustasin. Seega, on see hea koht, kus kahe lapse arengut omavahel võrrelda.

K: Kas sul on siis ka oma blogi?

V: Ei-ei. Enam ei ole. On reisiblogi, kuhu ma oma reiseid ja matkad üles märgin, ja on nn külaseltsi blogi, kus ma ka kaasautor olen.

K: Aga lasteblogi juurde tagasi tulles - miks see on avatud?

V: Minu blogi on avatud, sest ma ei kirjuta sinna asjadest, mida ei võiks kõik lugeda ega ole ma ka märganud, et keegi meie tegemiste vastu haiglast huvi üles näitaks. Samas: viimasel ajal kaalun ma järjest rohkem võimalust muuta blogi kinniseks. Ma olen mõelnud, et tegelikult ma blogin ikkagi rohkem enda ja oma tuttavate jaoks, mistõttu mingit suurt populaarsust ma ju taga ei aja ja kinnise blogi korral oleksid need inimesed, kes meie vastu huvi tunnevad, ka teada. Praegu pole veel otsustanud, aga mida suuremaks lapsed saavad, seda tõenäolisem on, et kas lõpetan või muudan blogi kinniseks.

K: Millistest reeglitest blogimisel kindlasti kinni pead?

V: Ma ei kirjuta sinna tülidest ega tõsistest pahandustest. N.ö avalikult musta pesu ei pese. Kui meist kellelgi oleks mingi tõsine haigus, siis sellest ma ei kirjutaks. Alasti lastest pilte üles ei riputa. Näiteks vannipilte vms. Kui pildil on suures plaanis mõni teine laps, siis olen lapsevanemalt küsinud luba pildi avaldamiseks.

K: Mille alusel üldse valid pildid?

V: Põhiliselt selle alusel, kas mul üldse on pilti, mida panna. Varem oli meil kaamera, aga enam ei ole, seega pole väga pilte ka. Kui on kellegi teise fotod, siis märgin autori juurde. Aga ega mingit erilist valikukriteeriumi ei ole. Seda ma juba ütlesin, et alasti pilte ei pane. Muus osas katsun ikka valida selliselt, et pildil oleksid oma lapsed ja vähem kõrvalisi isikuid (kui need isikud postituse teemalt just väga oluliseks ei osutu).

K: Kui palju jälgid teiste laste blogisid ja kas võtad sealt eeskuju?

V: Jälgin tuttavate laste blogisid. Varem jälgisin tuttavate tuttavate omi ka, aga nüüd pole eriti aega. Positiivset eeskuju eriti ei võta. Tegelikult, kui järgi mõelda, siis meie blogis polnud alguses üldse pilte. See, et need sinna tekkima hakkasid, on küll teiste pealt võetud. Kui midagi negatiivset märkan, siis mõtlen, et vot, mina vist sellest asjast nii ei kirjutaks.

K: Aga kui olulised on teiste kommentaarid sinu blogis ja kas sa ise teiste blogides ka kommenteerid?

V: Ise kommenteerin küll, tuttavate blogides. Aga võõraste omades ma ei mäleta, et ma oleks seda teinud. Ja kui ma kommenteerin, siis alati enda nimega. Aga teiste

kommentaariid on ju toredad, kui nad on. Selles mõttes on hea, et kommenteerimisevõimalus olemas on, et kui keegi tahab midagi küsida, vastu vaielda, arutleda, siis ta saab seda teha. Aga olulised need küll ei ole

K: Kas oled mõelnud blogimise kui sotsiaalse nähtuse peale laiemalt, lugenud selleteemalist teoreetilist materjali, arutlenud teiste blogijatega?

V: Mõelnud olen ja mõnikord olen selle kohta lugenud ajakirjanduses avaldatud mõtteavaldusi, arutlenud teistega ei ole.

K: Aga mida sa oled siis mõelnud? Näiteks ohtude peale vms?

V: Ei ole niiväga mõelnud laste kontekstis. Ma olen mõelnud rohkem nagu sellel teemal, et tänu neile blogidele või blogide tõttu on meil n.ö selline uus ajakirjandus. Minu meelest on see kahe otsaga asi.

K: Milliseid negatiivseid kogemusi on sul ette tulnud seoses blogimisega?

V: Ükskord üks tuttav küsis, et kas ma olen hakanud osta.ee-s oksjoneid korraldama. Selgus, et seal on keegi kasutajanimelga Kataleena. Sellest polekski ju midagi, aga paraku märkis see kasutaja oma koduleheks meie blogi. Ma ei ole nüüd viimasel ajal vaadanud, aga võimalik, et see on seni seal üleval. Seal osta.ee keskkonnas avaldatud kommentaaridest selgus, et tegu ei ole just kõige usaldusväärsema müüjaga. See vist on ainuke negatiivne kogemus. Rohkem ei meenu.

K: Ja sa tookord ei tuvastanudki, kes see inimene oli?

V: Ei tuvastanud, ega ma väga ei otsinud ka, sest ma hakkasin mõtlema, et kas saab talle midagi ette heita. Selles mõttes on internet avalik koht ja tegelikult võiks selliste asjadega osata arvestada. Noh, nüüd on mu blogis sellesisuline ääremärkus, et kui keegi satub kasvõi sellesama "kataleena" tausta uurides meie lehele, siis ta saab teada, et see pole õige koht.

K: Millised on blogimisest saadud õppetunnid?

V: Blogimine õpetab oma mõtteid avaldades jälgima, et kirjutad nii vähe kui võimalik, aga nii palju kui vajalik. See teadmine, et seda võib lugeda ükskõik kes, paneb ikka hoolega järele mõtlema, mida ja kuidas öelda.

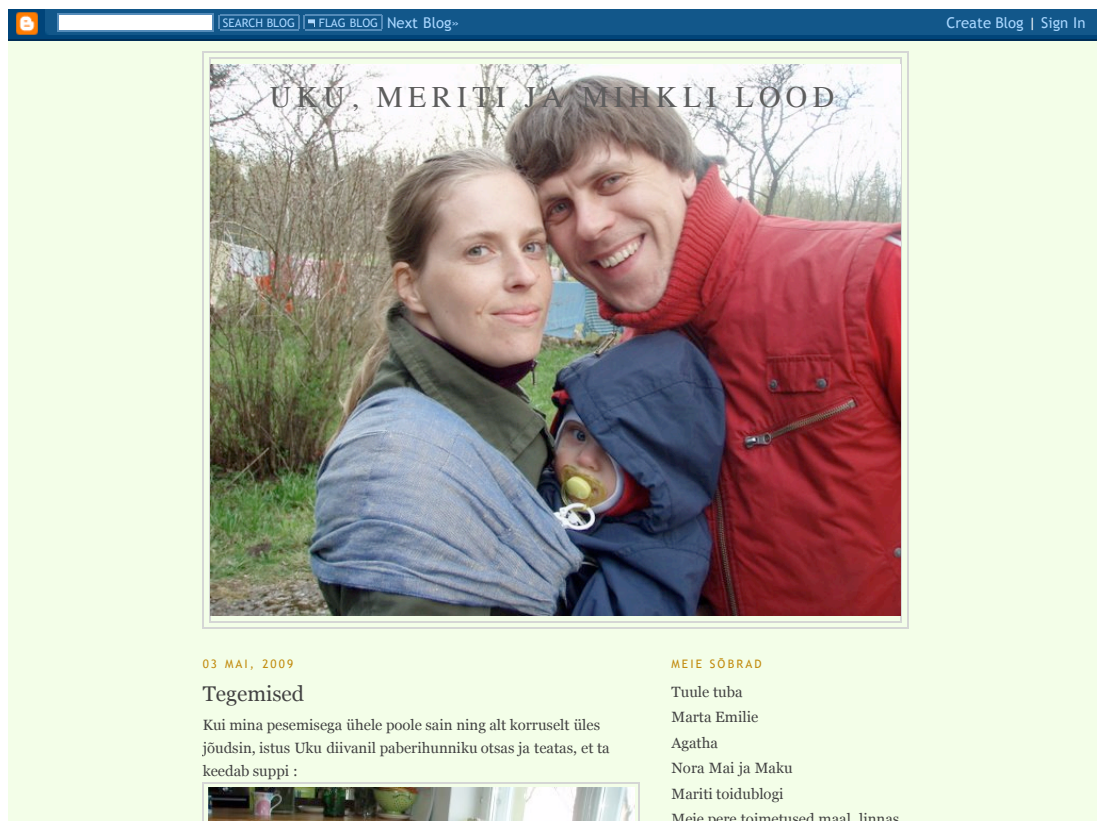
K: Mida võiks su lapsed oma blogist arvata, kui ta nad on piisavalt suured, et ise seda lugeda?

V: Ega ma ei tea küll, ma ei usu, et nad mulle seda ette heidaksid. Ma ikka katsun nii kirjutada, et neil selle teksti pärast piinlik ei oleks – ei praegu ega tulevikus.

K: Millal oleks paras aeg lõpetada?

V: Kui ma alustasin, siis ma mõtlesin, et kui Katalena kooli läheb ja juba ise kirjutada oskab, siis mina enam ei kirjuta. Et kui ta tahab, siis ta võib ise oma blogi jätkata (ma arvan, et see oleks hullult lahe, kui suudaks teda veenda aeg-ajalt kirjutama, kuidas tal läinud on), aga kui ei taha, siis ei taha. See aeg on üsna varsti käes ja ma püüan vaikselt Katalena osatähtsust vähendada hakata küll. Siiski kaalun ka võimalust lõpetamise asemel blogi kinniseks muuta. Saaks veel paar-kolm aastat kirjutada. Kümnene ja vanem ilmselt ei oleks nõus sellega, et ema aeg-ajalt temast teistele lugemiseks kirjutab.

Lisa 4.7: Uku, Meriti ja Mihkli lood

The screenshot shows a blog post interface. At the top, there is a navigation bar with a search bar, a 'FLAG BLOG' button, and a 'Next Blog' link. On the right side of the navigation bar, there are links for 'Create Blog' and 'Sign In'. The main content area features a large photograph of a man and a woman smiling, with a baby in a blue jacket in the foreground. The title 'UKU, MERITI JA MIHKLI LOOD' is overlaid on the top of the photo. Below the photo, the date '03 MAI, 2009' is displayed. The post title is 'Tegemised'. The main text reads: 'Kui mina pesemisega ühele poole sain ning alt korruselt üles jõudsin, istus Uku diivanil paberihunniku otsas ja teatas, et ta keedab suppi :'. Below the text is a small thumbnail image of a kitchen. To the right of the main text, there is a section titled 'MEIE SÕBRAD' with a list of names: 'Tuule tuba', 'Marta Emilie', 'Agatha', 'Nora Mai ja Maku', 'Mariti toidublogi', and 'Meie pere toimetused maal, linnas'.

K: Miks hakkasite blogi pidama?

V: Kui aus olla, siis hakkasin blogi pidama sõbra soovitusel, kellel juba oli oma lapse/ pere blogi. Kihutustöö sisaldas argumente, et vaat kui hea on kunagi seda endal või lapsel lugeda, asjad ununevad ruttu ning blogi on hea võimalus sündmused, tegevused üles kirjutada. Lisaks saavad meie pere elul-olul silma peal hoda ning asjadega kursis olla lähedased inimesed, keda igapäevaselt ei näe. Eriti tänulik blogi eest on alati olnud vanavanemad ning sõbrad kes elavad väljaspool Eestit.

K: Miks teie blogi on avatud?

V: Meie blogi on avatud, kuid kuskile otsingu süsteemi pole seda pannud. Ehk sinna satuvad inimesed kellele ise oleme aadressi andnud või leiavad meid meie endi sõprade blogi leheküljelt. Pole leidnud põhjust oma blogi kinniseks muuta, sest jutud, pildid mida ei soovi avaldada, jäävad nii või teisiti meie pere ringkonda.

K: Millistest reeglitest (normid/tabud) blogimisel kindlasti kinni peate?

V: Kindlasti ei avalda meie pere (ega ka teiste) isiklikke andmeid ning pildid vaatan alati kriitilise pilguga üle (no näiteks. väikeste laste, beebide alasti pildid on vanematele väga armsad, aga kuskile blogi lehele neid kohe kindlasti ei paneks).

K: Mille alusel valite pildid?

V: Aluseks on tavaliselt blogis avaldatud teema, tegevus.

K: Kui palju jälgite teiste laste blogisid ja kas võtate sealt eeskujut?

V: On kindlad blogid, mida loen - oma sõprade laste/pere blogisid, võõraid blogisid eriti mitte, on mõned nõ. võõrad blogid mis on silma jäänud, neid jälgin, kuid mitte regulaarselt. Eeskujut kui sellist ei võta.

K: Kas olete mõelnud blogimise kui sotsiaalse nähtuse peale laiemalt, lugenud selleteemalist teoreetilist materjali, arutlenud teiste blogijatega?

V: Ei ole mõelnud.

K: Milliseid negatiivseid kogemusi on teil ette tulnud seoses blogimisega?

V: Senini pole õnneks negatiivseid kogemusi ette tulnud.

K: Millised on blogimisest saadud õppetunnid?

V: Ei oskagi nii moodi vastata, kui siis vast see, et kui kohe kirja ei pane, siis mõne aja pärast enam ei mäleta. Pigem olen saanud teiste blogide lugemisest positiivset ja väärt infot, näiteks et kuidas mingi haigusega võidelda, kus seda või toda osta jne.

K: Mida võiks su lapsed oma blogist arvata, kui nad on piisavalt suured, et ise seda lugeda?

V: Ma vähemalt loodan, et ka nende arust on see hea idee, mina isiklikult tunnen küll puudust oma lapsepõlve mälestustest, sest minu vanemad tegevusi, juhtumisi, ütlusi kirja ei pannud ning ega naljalt ikka mõnekümne aasta taguseid asju ei mäleta. Arvan, et kunagi blogi kokku köitmine on tore mälestus kogu perele, mida tulevikus heldinult lugeda.

K: Millal oleks paras aeg lõpetada?

V: Võib olla siis kui lapsed piisavalt suured, et mäletavad tegevusi, sündmusi juba ise.

Lisa 4.8: Kirsi

The screenshot shows a Blogger blog page for 'KIRSI'. At the top, there is a navigation bar with 'SEARCH BLOG', 'FLAG BLOG', and 'Next Blog~'. The main header features the name 'KIRSI' in large green letters, a colorful birthday banner with a child and a cake, and a countdown timer: '1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 I'm 2 years, 2 months, 17 days old - 287 days until my birthday!'. Below the header, the date 'LAUPÄEV, 2. MAI 2009' and the title 'Batuut' are visible. The main content area contains a photo of a child in a pink jacket on a trampoline, with the text: 'Kohale jõudis ka Kirsi sünnpäeva viimane kink - batuut. Tänu veel kord kõigile, kes kingitus osalesid!!! Tulge melle hüppama!'. Below the photo, it says 'POSTITAS KAJA AT 10:07' and '0 KOMMENTAARI:'. There are links for 'Postitage kommentaar', 'Uuem postitus', 'Kodu', and 'Vanem postitus'. A sidebar on the right has the title 'KIRSI' and a photo of a child with the caption 'printsess herneteral :)'. Below that is a section 'MINU BLOGIDE LOEND' with a link to 'Eve' and a preview of a post about Florence: 'Mõned pildid Toskaanast - Firenze oli kunagi Itaalia pealinn... tundub ebaõiglane, et nii palju kunsti ühte linna konsentreerunud on. Otsustasime kunagi talvel sinna tagasi minna ... 1 päev tagasi'. Another link 'Gustavi päevaraamat' is also present with a short preview.

K: Miks hakkasid blogi pidama?

V: Mu õde elab Shotimaal. Blogi hakkasingi pidama just õe õhutusel, et ta saaks end meie pere tegemistega paremini kursis hoida.

K: Miks teie blogi on avatud?

V: Me blogi on avatud, kuna hetkel pole olnud vajadust või negatiivset kogemust, et seda muuta.

K: Millistest reeglitest (normid/tabud) blogimisel kindlasti kinni pead?

V: Kuna blogi on avatud, siis liiga isiklike kirjeldusi üles ei pane.

K: Mida sa selle liiga isikliku all silmas pead - et lapse kohta ei räägi liiga detailselt või muid pere-elu asju ei kajasta?

V: Just - et a la issi oli paljalt saunas vms.

K: Mille alusel valid pildid?

V: Pilt peaks üldjuhul olema vaimukas või andma edasi emotsiooni. Kindlasti ei tohi laps olla paljalt või ebasiivsates poosides, kuna on hirm, et keegi võib neid pilte kurjasti kasutada.

K: Kui palju jälgid teiste laste blogisid ja kas võtate sealt eeskujut?

V: Jälgin igapäevaselt või üle paari päeva umbes kümne tuttava lapse blogi. Olen teiste blogidest saanud ideid, kuhu minna ja mida teha.

K: Kas oled teadlikult sealt stiililiselt midagi õppinud või mõne nipi üle võtnud?

V: Püüan mitte teiste stiile kopeerida. Küll aga on seda, et kuna enamus blogijaid kasutab blogspot.com keskkonda, siis kui keegi lisanud uusi *gadgeteid*, mis mulle meeldivad, siis olen neid enda blogissegi lisanud.

K: Näiteks mis *gadgetid*?

V: Hiljuti oli just võimalik lisada selline asi, et näitab "minu sõprade blogid" juurde, millal seal on tehtud viimane uus postitus.

K: Kas oled mõelnud blogimise kui sotsiaalse nähtuse peale laiemalt, lugenud selleteemalist teoreetilist materjali, arutlenud teiste blogijatega?

V: Olen mõelnud küll. See annab hea võimaluse olla kaugemate või lähemate sõprade tegemistega kursis. Selleteemalist teoreetilist materjali lugenud pole.

K: Milliseid negatiivseid kogemusi on sul ette tulnud seoses blogimisega?

V: Õnneks siiani negatiivsed kogemused puuduvad.

K: Millised on blogimisest saadud õppetunnid?

V: Negatiivsetest kogemustest lähtuvaid õppetunde pole olnud. Pigem on olnud positiivset - mõni inimene, kellega väga tihti kokku ei puutu, helistab mõne blogi postitusele peale.

K: Mida võiks su lapsed oma blogist arvata, kui ta nad on piisavalt suured, et ise seda lugeda?

V: Ei oskagi arvata, mis nad võiks sellest mõelda, kuid postitades olen mõelnud sellele, et kui nad seda mingi aja pärast satuks oma sõpradega lugema, siis nad ei peaks piltide

või teksti pärast piinilikkust tundma. Olen mõelnud uurida, kuidas saaks praeguseks peetud blogi teha raamatuks - oleks tore mälestus lapsele.

K: Millal oleks paras aeg lõpetada?

V: Ei ole veel sellele mõelnud. Viimane aeg oleks vast siis, kui ta juba ise oma isiklikku blogi pidama.

Lisa 4.9. Väike Lisette kasvatab ema

Estileht Otsi

VÄIKE LISETTE KASVATAB OMA EMA

Peaasjalikult ühest 16. augustil 2008 sündinud preilist

Feeds: Postitused Kommentaarid

Arenege terviseks

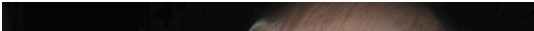
Mai 6, 2009 Autor: koduperenaine

Eilne suhteliselt ebatäpne proovikaalumine näitas, et viimase kolme nädalaga pole Lisette üldse kaalus juurde võtnud. Lisatoiduga uuesti alustamine on viinud tasemeni, kus ta võtab nii hommikul kui õhtul umbes kolm tillukest suutäit, millest osa veel tagasi välja ajab (see kehtib ka banaaniga pudru kohta). Suus on tal vist lõpuks ehtne soor, nii et ka rinda ta väga ei võta. Ühtegi uut oskust ta viimase kolme nädalaga omandanud ei ole, lihtsalt roomab nüüd kaugemale, aga see on ka kõik. Käpuli ei tõuse, ise istuma ei roni, silpe ei ütle, ühtegi sõna ära ei tunne.

Ja selle taustal on muidugi tore kuulda lugusid kuuekuusest lapsest, kes sööb korraga 200g püreed ja siis 120g piima peale. Ja natuke vähem kui kuuekuusest lapsest, kes pärast pikemaajalist usinat käputamist viimaks ka ise istuma õppis. Ja lastest, kes juba pooleaastaselt kaalusid kaks kilo rohkem kui Lisette praegu. Jne.

Ei tea, mis siis nüüd tegema peaks.

Alljärgnevalt viimase aja ainus edukas söötmisskatse. Jah, ma olin nii meeleheitel, et andsin kaheksakuusele lapsele maasikat, mis oli veel pärit teisest maailma nurgast.

FOTOD

Reis Singapuri ja Malaisiasse

VIIMASED

- Kumm tühi
- Moenurgake
- Imetava ema söögiisu
- Kuuga 80 grammi
- Aitäh või aids?
- Üheksa kuud täis!
- Ta õpib siiski
- Ainuõige kandidaat leitud!
- Esimene võiduroomamine
- Roomas poodi tordi järele?
- Vägivald pole lahendus
- Lusikafoobia
- Arenege terviseks
- Julm karastamine
- Kahe tõve vahel

KÕIK SISSEKANDED

K: Miks hakkasite blogi pidama?

V: Peamiselt kahel põhjusel. Neist tähtsam on jäädvustada lapse areng. Blogipidamine annab tõuke panna kirja asju, mida muidu ilmselt ei paneks. Muidu peaksin ilmselt päevikut kõige tähtsamatest faktidest (a la kaalumise tulemused, hammaste lõikumine jne). Nüüd on koht ja ajend kirjutada ka asjadest, mis muidu ununeksid: sündmustest, mis ei ole erilised verstapostid (nt mõni unetu öö, lapse suhtumine uude toiduainesse vm) ja – mis samuti väga tähtis – minu enda tunnetest ja mõtetest lapse kasvatamisel.

Teine põhjus on blogipidamine kui eneseteostus, loominguiline töö. Miks avalikult ja miks mitte ainult lapsele endale wordi faili või ruudulisse märkmikusse? Sellega haakub väike edevus: tegu on teistele inimestele lugemiseks/vaatamiseks koostatava materjaliga, mida ma üritan koostada selliselt, et see oleks huvitav, sõltuvalt temast humoorikas jne. Registreerisin blogi ka blog.tr.ee-s ja jälgin huviga loetavust (kõrge loetavus ei ole aga eesmärk omaette).

Täiendusena võin kohe öelda, et tegu pole ainult lapse blogiga. Vormiliselt on see blogi minu elust koduperenaisena (blogi aadress ongi koduperenaine.wordpress.com), millest valdava enamiku täidab laps, aga on ka teisi teemasid, mis ei pruugi lapsekasvatamisega haakuda. Kirjutan ka kokandusest, poliitikast jne, aga need teemad moodustavad võib-olla kümnendiku blogi mahust.

K: Miks su blogi on avatud?

V: Blogi on avatud, kuna ma ei kirjuta sinna enda ega lapse kohta midagi, mida ei julgeks öelda suvalisele juhututtavale, kellega nt arstijärjekorras vestlus tekib. Teisalt meeldib mulle endale lugeda võõraste inimeste blogisid mind huvitavatel teemadel – ja miks ei võiks minu blogi lugeda omakorda võõrad inimesed, keda minu teemad huvitavad.

Ma ei välista, et teen tulevikus mõned sissekanded parooli all, kuid seni pole põhjust tekkinud. Kriteeriumiks oleks siis see, kui ma ei taha, et suvaline juhututtav seda infot teaks.

K: Millistest reeglitest (normid/tabud) blogimisel kindlasti kinni pead?

V: Osaliselt tuleneb see juba öeldust:

Ma ei blogi millestki, mida minu poolest ei võiks teada ükskõik milline suvaline inimene. See kehtib minust ja lapsest kirjutades. Kui kirjutatav puudutab kedagi kolmandat, siis vaatan eraelu puutumatus kohalt asja läbi veel karmima filtri. Ma kas kirjutan kolmandatest inimestest anonüümselt, küsin neilt kirjutamise või pildil kujutamise kohta luba, või kirjutan teemadel, mis minu isiklikul hinnangul ei tohiks konkreetseid inimesi häirida.

Kasutan kirjakeelt ja korrektset kirjavahemärgistust.

Ei ropenda ega pane üles fotosid alasti inimestest, sh oma lapsest. Jälgin ka teatavaid stilistilisi norme, mille olen ise kehtestanud, aga pole kunagi sõnastanud. See puudutab nii teemavalikut, kirjutamisstiili kui ka illustreerimist (kui palju fotosid/videoid, mis suuruses, mis paigutusega).

K: Kas stilistika-reeglite kohta võib väita, et sa teadlikult väldid infantiilset kõnepruuki?

V: Väldin jah. See on ikkagi minu, mitte alla aastase lapse blogi.

K: Mille alusel valid pildid?

V: Peamine kriteerium on sama, mis ajakirjanduses – foto peab illustreerima teksti (või olema omaette n-ö piltuudiseks). Kui ma kirjutan, et laps õppis roomama, siis panen juurde pildi roomavast lapsest. Kui ma kirjutan, et laps sööb putru, siis panen juurde pildi putru söövast lapsest. Jne.

Samuti ei pane ma üles alastifotosid, ei näita nt imetamisteede juures oma rindu ega vannitamisfotodel lapse suguelundeid. See ületaks minu jaoks privaatsuspiiri ja ma ei tahaks, et suvaline inimene tänavalt selliseid fotosid näeks.

Kui fotodel on kolmandaid isikuid, siis vastavalt inimesele küsin talt pildi avaldamiseks nõusolekut või kui tunnen teda niivõrd palju, et usun, et tal pole foto avaldamise vastu midagi, avaldan selle.

K: Kui palju jälgid teiste laste blogisid ja kas võtad sealt eeskuju?

V: Jälgin tuttavate laste blogisid, aga eeskuju võtan vähe. Mul on oma blogi ülesehitusest, illustreerimisest ja teemavalikust üsna selge arusaam, mida ma küll sõnastanud pole ega ka oskaks. Samu näitajaid ma teiste blogides muidugi jälgin, aga jäljendamised, kui neid on olnud (hetkel ei meenu), on puudutanud ilmselt üksikuid teemapüstitusi vm.

K: Kas oled mõelnud blogimise kui sotsiaalse nähtuse peale laiemalt, lugenud selleteemalist teoreetilist materjali, arutlenud teiste blogijatega?

V: Mõelnud olen, teoreetilist materjali lugenud pole. Pikemaid arutelusid blogimise kui sellise üle meenub kummalisel kombel ainult üks – enamik vestlusi on olnud väga pealiskaudsed ja piirdunud tõdemustega, kas emb-kumb meist peab blogi, kas me oleme lugenud mõnd konkreetset kolmandat blogi vm.

Tolle põhjalikuma arutelu teemaks oli asjaolu, et blogi pidades vastutan ma mitte ainult enda, vaid ka lapse eraelu puutumatus eest. Vestluskaaslane leidis, et tema jaoks paljastan ma liiga palju oma lapse eraelulisi fakte, arvestades, et laps ise ei saa selleks luba anda. Mina leidsin, et teemapüstitus on arukas, aga minu enda hinnangul on piirid olnud paigas ja paraku peavad lapsevanemad tegema teatud ajani oma lapse eest absoluutselt kõik otsused ise, lapselt luba küsimata.

K: Milliseid negatiivseid kogemusi on teil ette tulnud seoses blogimisega?

V: Mitte mingeid. Võõraste inimeste negatiivseid kommentaare on esinenud ühe korra ja lapsega mitteseotud teema juures (mind hämmastas toidupoes suur arve), aga see kommentaar ei häirinud mind.

K: Kas jätsid selle kommentaari alles? Kui oluliseks sa üldse pead seda, et keegi käib kommenteerimas - kas see näiteks innustab rohkem kirjutama, kuna näed, et inimestele läheb teema korda küll?

V: Negatiivse kommentaari jätsin alles. Oleksin eemaldanud ilmselt juhul, kui seal oleks ropendatud või sõimatud, see oli aga lihtsalt lahmimine. Ja kommentaarid innustavad küll: ma näen, et tegu on teemaga, mis lugejaid puudutab, samuti saan kommentaaridest praktilisi nõuandeid.

K: Millised on blogimisest saadud õppetunnid?

V: Õppetund eeldab ilmselt mingit negatiivset kogemust, aga neid pole mul olnud.

K: Mida võiks su laps oma blogist arvata, kui ta on piisavalt suur, et ise seda lugeda?

V: Tahan loota, et laps on õnnelik, et tema kasvamist on nii põhjalikult jäädvustatud ja ta saab ka ise selle kohta tagantjärele palju informatsiooni. Juba täiskasvanuna võiks ta rõõmustada, et näeb, mida mina teda kasvatades mõtlesin ja arvasin.

Minu enda kohta pidasid ema ja isa küll päevikut, kuhu said kirja need kõige tähtsamad faktid, aga isegi fotosid on titeeast ehk kümnekond. Selle taustal oleksin ise sellise blogi olemasolu üle igati rõõmus.

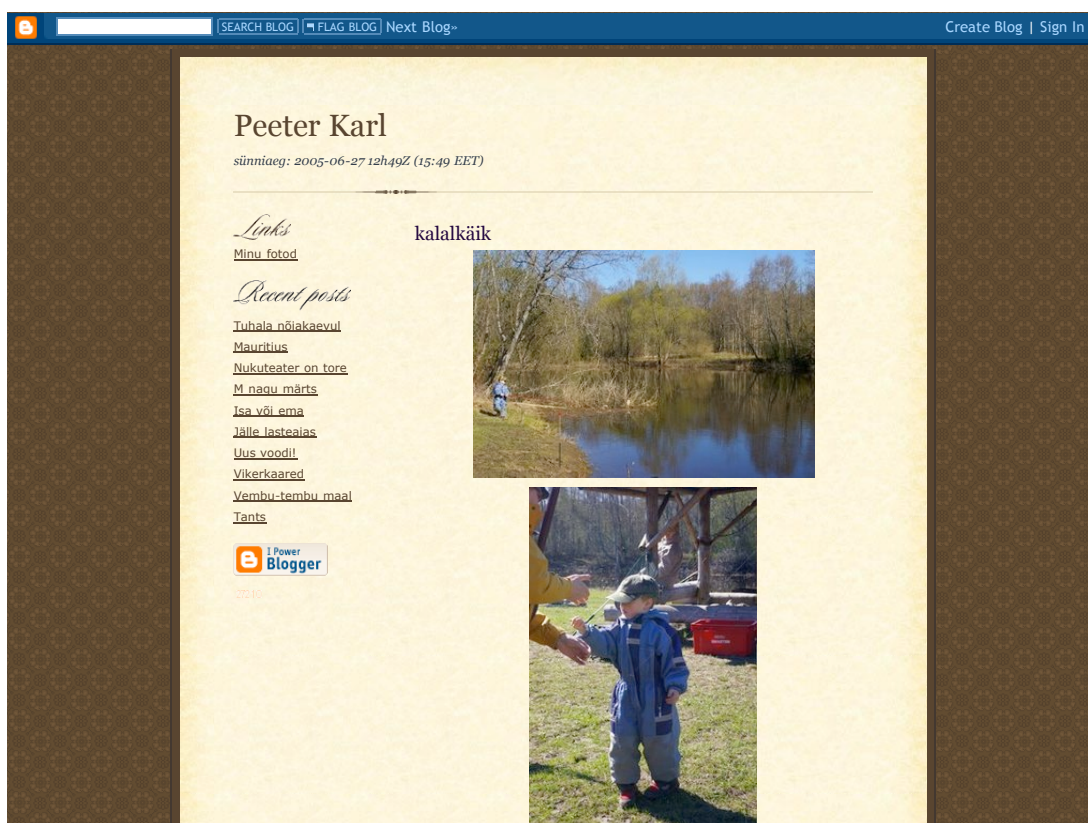
Kui aga laps kõigest hoolimata leiab, et ta ei taha, et blogi avalikult üleval ripub, siis võtan selle maha. Materjale ära muidugi ei kustuta. Ma kujutan ette, et lapse vastuseis võib tekkida nt lasteaias või koolis, kui teised lapsed peavad midagi blogis sisalduvat millegipärast naeruväärseks. Teiselt poolt on ka teistest lastest paljude kohta kindlasti blogisid peetud, nii et seal ei pruugigi olla midagi erilist, mida naeruvääristada.

K: Millal oleks paras aeg lõpetada?

V: Sellist aega ei pruugigi tulla. Kuna vormiliselt on tegu ikkagi mu enda blogiga, siis ma arvan, et kui ma tööle tagasi lähen ja laps üha suuremaks kasvab, siis lihtsalt

temaatika vaikselt muutub. Aga nagu öeldud – lapsel endal on siin kahtlemata sõnaõigus olemas.

Lisa 4.10: Peeter Karl

K: Miks hakkasite blogi pidama?

V: Kahel põhjusel. Esiteks selleks, et nii endal kui poisil oleks kunagi hiljem võimalik meelde tuletada, mis ja kuidas ja millal siis ikkagi tegelikult juhtus. Mina ei tea, millal ma käima ja rääkima hakkasin või millal ma meetriseks sain. Peeter Karlil saab see võimalus olemas olema. Ja teiseks seepärast, et sugulasi ja muid tegelasi, kes poisi saavutuste vastu siirast huvi tundsid, oli piisavalt palju selleks, et teavitustöö optimeerimisega märgatavat efekti saavutada.

K: Miks te kasutate "mina"-vormi?

V: Me blogime "poja eest" ja üritame kajastada asju tema vaatevinklist. Kui ma tahan kirjutada sellest, mis minuga juhtus, kirjutatan omaenese blogisse. Ka siis, kui juhtus koos poisiga.

K: Tundub, et varem, kui poiss väiksem oli, blogisite palju aktiivsemalt. Miks viimasel ajal kirjutamine on soiku jäänud?

V: Väiksema lapse elus on igasuguseid esmakordseid või muul põhjusel uudiskünnist ületavaid juhtumisi märksa rohkem kui suurema lapse elus. Ja üks tegelikult sõltub asi ka sellest, kui palju on parajasti viitsimist kirjutada. Mu oma blogi on ka korduvalt unarusse jäänud, et mingitel hetkedel taas meenuda.

K: Kuidas naisega jagate, kes nüüd blogib? Kes parajasti arvuti juures on?

V: Tavaliselt kirjutab see, kellele tuleb mõte, et nüüd võiks millestki kirjutada jälle.

K: Miks teie blogi on avatud?

V: Avatud esiteks sellepärast, et eelmises punktis mainitud huvitatud isikute ring oli piisavalt lai selleks, et suletud blogi juurdepääsuõiguste haldamine oleks ebamugavaks kujunenud. Ja teiseks sellepärast, et me abikaasaga ei kavatsenud poja blogisse midagi sellist kirjutada, mida nüüd või hiljem häbeneda tuleks.

K: Millistest reeglitest (normid/tabud) blogimisel kindlasti kinni peate?

V: Tervest mõistusest peaks üldjuhul piisama. Mõistagi tasub meeles pidada, et kunagi saabub aeg, kus meie oleme vanad ja väetid, poiss aga seevastu sirgunud täies elujõus meheks.

K: Mille alusel valite pildid?

V: Kui blogipostituses kajastatud sündmusi on pildis jäädvustatud ning mõni piltidest tundub postitusele väärtust lisavat, paneme pildi üles. Kui pilte on tehtud hulgi, valime selle (või need), mis tunduvad huvitavamad olema. Erilist kunstilist väärtust taga ei aja, lihtsalt "ilu pärast" pilte blogisse ei postita.

K: Kui palju jälgite teiste laste blogisid ja kas võtate sealt eeskuju?

V: Mina ei ole ühestki teisest lapse blogist teadlikult eeskuju võtnud, abikaasa eest ei tea kindlalt rääkida.

K: Kas olete mõelnud blogimise kui sotsiaalse nähtuse peale laiemalt, lugenud selleteemalist teoreetilist materjali, arutlenud teiste blogijatega?

V: Teoreetilist materjali taga pole ajanud, aga mõelnud ja arutanud ikka.

K: Milliseid negatiivseid kogemusi on teil ette tulnud seoses blogimisega?

V: Ei ole ette tulnud.

K: Millised on blogimisest saadud õppetunnid?

V: Hambapastat ei saa tuubi tagasi ajada. Mis on väljas, on väljas ja jääb moel või teisel kuidagi ikkagi kättesaadavaks.

K: Mida võiks teie laps(ed) oma blogist arvata, kui ta (/nad) on piisavalt suur(ed), et ise seda lugeda?

V: Loodan ja usun, et Peeter Karl leiab oma mineviku jäädvustused huvitavad olema ning et ta võtab seda tööd juba oma nimel jätkata.

K: Millal oleks paras aeg lõpetada?

V: Siis, kui poiss on piisavalt suur selleks, et asi ise üle võtta või blogi kinni panna. Kusjuures "piisavalt suur" ei tähenda siinkohal "minu arvates piisavalt suur", vaid "oskab lugeda ja kirjutada ning leiab ise, et on piisavalt suur jätkama või lõpetama".